



Príručka pre učiteľa

Učtovníctvo 1

Operačný program:	OP Vzdelávanie
Programové obdobie:	2007-2013
Prijímateľ:	Hotelová akadémia, Radničné námestie 1, Spišská Nová Ves
Názov projektu:	Cesta k modernej škole
Kód ITMS projektu:	26110130583
Spracoval:	Ing. Anna Baradlaiová

O B S A H

I Tematický celok: Opakovanie učiva 4.ročníka	3
II Tematický celok: Finančné účty / učivo 5. roč. /	16
III Tematický celok: Zúčtovacie vzťahy.....	30
IV Tematický celok: Z á s o b y	61
V Tematický celok: Dlhodobý majetok.....	76
VI Tematický celok: Náklady a výnosy	99
VII Tematický celok: Účtovná uzávierka a účtovná závierka.....	118
VIII Tematický celok: Súvislý príklad	136

I Tematický celok: Opakovanie učiva 4.ročníka

Téma: Účtovanie o peniazoch a ceninách

- **Trieda 2 – Finančné účty**
- **Skupina 21 – Peniaze**
- **Účet 211 – Pokladnica**
- **Účtujú sa tu:**
 - peniaze v hotovosti,
 - prijaté šeky,
 - poukážky na zúčtovanie,
 - peniaze vo výplatných vreckách,
 - peňažné prostriedky v cudzej mene.
- **Analytická evidencia** - vedie sa podľa:
 - hmotne zodpovedných osôb,
 - miesta uloženia,
 - meny: 211/1 – Pokladnica v EUR,
211/2 – Pokladnica v USD ...

Platí: 211 = 211/1 + 211/2 +
- **Doklady:**
 - **PPD** – príjmový pokladničný doklad – príjem peňazí do pokladnice,
 - **VPD** – výdavkový pokladničný doklad – výdaj peňazí z pokladnice.
- **Pokladničná kniha** – čiastkový denník – záznamy všetkých príjmov a výdavkov, uzatvára sa priebežne (min. raz za mesiac).
- **Inventarizácia** – kontrola vecnej správnosti účtovných zápisov na účte 211 - Pokladnica (min. 4 x ročne)

Účtovanie o peniazoch v hotovosti
Opakovanie učiva 4. ročníka

Schéma účtu 211 – Pokladnica

MD	211 - Pokladnica	D
Začiatkový stav		
+ príjem peňazí do pokladnice		– úbytky peňazí z pokladnice
		Konečný zostatok (prevod na KÚS)

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Príklady:

- | | |
|--|---------|
| 1) PPD – Tržby za tovar v hotovosti | 211/604 |
| 2) VPD – Výplata miezd zamestnancom | 331/211 |
| 3) VPD – Úhrada cestovného zamestnancom | 512/211 |
| 4) PPD – Príjem hotovosti z BÚ | 211/261 |
| 5) VPD – Odvod hotovosti na BÚ | 261/211 |
| 6) VPD – V hotovosti zaplatená oprava stroja | 511/211 |
| 7) PPD – Tržby za služby prijaté v hotovosti | 211/602 |

Téma: Účtovanie o peniazoch a ceninách

- **Trieda 2 – Finančné účty**
- **Skupina 21 – Peniaze**
- **Účet 213 – Ceniny**
 - **k ceninám patria:**
 - poštové známky a kolky v zásobe,
 - telefónne a ostatné karty,
 - zakúpené stravné lístky.
 - **analytická evidencia:**
 - 213/1 – Poštové známky,
 - 213/2 – Kolky,
 - 213/3 – Telefónne karty,
 - 213/4 – Stravné lístky.

Platí: 213 = 213/1 + 213/2 +

Vzorové príklady:

1) VPD – Nákup poštových známok do zásoby	213/211
2) VPD – Nákup kolkov do zásoby	213/211
3) PFA – Nákup stravných lístkov na faktúru	213/321
4) ID – Spotreba poštových známok zo zásoby	518/213
5) ID – Spotreba kolkov zo zásoby	538/213
6) VPD – Nákup telefónnych kariet do zásoby	213/211
7) VPD – Nákup známok a ich spotreba	518/211
8) VPD – Nákup kolkov a ich spotreba	538/211
9) PFA – Nákup stravných lístkov na dodávateľskú faktúru	213/321
10) PFA – Nákup tel. kariet s kreditom	213/321
11) ID – Telefónne karty poskytnuté zamestnancom	335/213
12) VBÚ – Úhrada dodávateľskej fa. za stravné lístky.	321/221

Pracovný list č. 1

Účtovanie v pokladnici, účtovanie cenín

Opakovanie učiva 4. ročníka

	MD	D
1) VPD – Nákup kolkov do zásoby		
2) PFA – Nákup telefónnych kariet na faktúru		
3) ID – Spotreba kolkov zo zásoby		
4) VPD – Nákup poštových známok a ich okamžitá spotreba		
5) PPD – Tržba za predaj vlastných výrobkov v hotovosti		
6) PPD – Predaj stravných lístkov zamestnancom		
7) ID – Spotreba telefónnych kariet zo zásoby		
8) PPD – Výber peňazí z BÚ do pokladnice		
9) PPD – Tržba za predaný tovar v hotovosti		
10) VPD – Odvod hotovosti na BÚ		

Téma: Účtovanie o pohľadávkach a záväzkoch

/opakovanie učiva 4. ročníka /

- **Trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy**
- **Skupina – 31 až 39**

- **v triede 3 sa účtujú:**
 - pohľadávky a záväzky z obchodných vzťahov (odberatelia – dodávatelia),
 - pohľadávky a záväzky voči zamestnancom,
 - pohľadávky a záväzky voči orgánom sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia,
 - pohľadávky a záväzky vyplývajúce z daní,
 - pohľadávky a záväzky voči spoločníkom a združeniu,
 - očakávané pohľadávky a záväzky vrátane rôznych iných pohľadávok a záväzkov.

Schémy účtovania pohľadávok a záväzkov na účtoch 311 a 321:

Účtovanie o pohľadávkach voči odberateľom		
Opakovanie učiva 4. ročníka		
Schéma účtu 311 – Odberatelia		
MD	311 - Odberatelia	D
Začiatocný stav		
+ vznik pohľadávky (VFA za predaj)		- zníženie pohľadávky (inkaso FA)
		Konečný zostatok (prevod na KÚS)

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Účtovanie o záväzkoch voči dodávateľom

Opakovanie učiva 4. ročníka

Schéma účtu 321 – Dodávateľa

<u>MD</u>	<u>321 - Dodávateľa</u>	<u>D</u>
		Začiatkový stav
- zníženie záväzku (úhrada FA)		+ vznik záväzku (PFA za nákupy)
	Konečný zostat. (prevod na KÚS)	

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Opakovacie príklady:

1) VFA za predaj tovaru odberateľom:

a) Cena tovaru	12 000,-
b) DPH 20 %
c) Celková suma faktúry

2) VBÚ – Inkaso pohľadávky na bankový účet.....

3) PFA za nákup surovín:

a) Cena surovín
b) DPH 20 %
c) Celková suma faktúry	13 500,-

Téma: Účtovanie o materiáli

/ opakovanie učiva 4. ročníka /

Zásoby materiálu, spolu s ostatnými zásobami, patria ku majetku, ktorý krátkodobo viaže finančné prostriedku v ÚJ a preto patria k krátkodobému majetku.

- **Trieda 1 – Zásoby**
- **Skupina 11 – Materiál**
- **Účet 111 – Obstaranie materiálu** (eviduje sa tu obstarávacia cena materiálu)
- **Účet 112 – Materiál na sklade** (eviduje sa tu stav a pohyb materiálu)
 - **doklady – PFA, VPD, PRI, VYD**
 - **k materiálu patria:** suroviny, pomocné látky, prevádzkové látky, náhradné súčiastky, obaly a hmotný majetok,

Materiál sa najčastejšie obstaráva kúpou od dodávateľa, ale poznáme aj iné spôsoby obstarania materiálu napr. vo vlastnej réžii, darovaním a pod...

Príklad na opakovanie účtovania obstarania materiálu kúpou od dodávateľa:

1) PFA – Nákup materiálu od dodávateľa

a/ cena materiálu	1 000,-	111/-
b/ 20% DPH	200,-	343/-
c/ spolu	1 200,-	-/321

2) PFA – Preprava materiálu od dodávateľa

a/ cena prepravy	100,-	111/-
b/ 20% DPH	20,-	343/-
c/ spolu	120,-	-/321

3) PFA – Prevod materiálu na sklad v OC 1 100,- 112/111

4) VBÚ – Úhrada dodávateľovi za materiál a prepravu 1 320,- 321/221

- **Úbytok zásob - spotreba materiálu**
 - účtuje sa na výsledkovom účte 501 – Spotreba materiálu na strane MD,
 - predstavuje úbytok materiálu na sklade,
 - **doklad – výdajka (VYD)**

Príklad: ukážka úbytku zásob – spotreba materiálu, resp. výdaj materiálu do výroby

1) VYD - Spotreba materiálu zo skladu do výroby 500,- 501/112

Účtovanie o materiáli
Opakovanie učiva 4.ročníka

Schéma:

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 111</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">1a) 2 200,-</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">4) 2 220,-</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">2a) 20,-</td> <td></td> </tr> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 343</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">1b) 440,-</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">2b) 4,-</td> <td></td> </tr> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 112</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">4) 2 220,-</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">5) 500,-</td> </tr> </table>	MD 111	D	1a) 2 200,-	4) 2 220,-	2a) 20,-		MD 343	D	1b) 440,-		2b) 4,-		MD 112	D	4) 2 220,-	5) 500,-	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 321</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">3) 2 640,-</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">1c) 2 640,-</td> </tr> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 211</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">2c) 24,-</td> </tr> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 221</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="border-bottom: 1px solid black;">3) 2 640,-</td> </tr> </table> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">MD 501</td> <td style="width: 50%; border-bottom: 1px solid black;">D</td> </tr> <tr> <td style="border-bottom: 1px solid black;">5) 500,-</td> <td></td> </tr> </table>	MD 321	D	3) 2 640,-	1c) 2 640,-	MD 211	D		2c) 24,-	MD 221	D		3) 2 640,-	MD 501	D	5) 500,-	
MD 111	D																																
1a) 2 200,-	4) 2 220,-																																
2a) 20,-																																	
MD 343	D																																
1b) 440,-																																	
2b) 4,-																																	
MD 112	D																																
4) 2 220,-	5) 500,-																																
MD 321	D																																
3) 2 640,-	1c) 2 640,-																																
MD 211	D																																
	2c) 24,-																																
MD 221	D																																
	3) 2 640,-																																
MD 501	D																																
5) 500,-																																	

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

- **analytická evidencia k účtu 112:** vedie sa podľa jednotlivých druhov materiálu na skladových kartách alebo na počítači:

Platí: 112 = 112/1 + 112/2 + ...

Téma: Účtovanie o dlhodobom majetku /opakovanie učiva 4. ročníka /

- **Trieda 0 – Dlhodobý majetok**

Charakteristika – DM má dlhodobý charakter, ktorý určuje doba jeho využívania v ÚJ, ktorá je dlhšia ako jeden rok. Pre ÚJ tento majetok predstavuje dlhodobo viazané finančné prostriedky. **Dlhodobým majetkom je:**

- skupina 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
- skupina 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný
- skupina 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný
- skupina 04 – Obstaranie dlhodobého majetku (eviduje sa tu obstarávacía cena DM)
- skupina 07 a 08 – Oprávky k dlhodobému majetku
 - doklady – PFA, VPD, ZAZ, ZAV
 - k DM patria: softvér, oceniteľné práva, pozemky, stavby, SHV, umelecké diela a zbierky, cenné papiere a podiely, ostatný DNM, DHM a DFM, dlhodobé pohľadávky, ...

analytická evidencia: vedie sa podľa jednotlivých druhov DM na inventárnych kartách DHM a DNM, **Platí: 01 = 01/1 + 01/2 + ...**

Účtovanie o dlhodobom majetku

Schéma:

MD	042	D	MD	321	D
1a)	4 000,-	4)	4 100,-	5)	4 800,-
2	50,-			1c)	4 800,-
3	50,-				

MD	343	D	MD	211	D
1b)	800,-			2	50,-
				3	50,-

MD	022	D	MD	221	D
4)	4 100,-			5)	4 600,-

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Téma: Účtovanie o nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia

/ Opakovanie učiva 4.ročníka /

- **Trieda 5 - Náklady**
- **Skupina 50 až 55 - Náklady na hospodársku činnosť**
- **Skupina 56 – Finančné náklady**
- **Skupina 58 – Mimoriadne náklady**
- **Skupina 59 – Daňové náklady**

- **Náklady**
 - sú peňažným vyjadrením živej a zhmotnenej práce, ktorá bola spotrebovaná na určitý výkon, t. j. na výrobu výrobku, vykonanie práce, uskutočnenie služby,
 - z ekonomického hľadiska sa náklady členia na náklady na hospodársku činnosť, finančné, mimoriadne a daňové,
 - nákladom je len tá zaplatená živá a zhmotnená práca v účtovnom období, ktorá bola v tom istom období aj spotrebovaná. V opačnom prípade ide len o výdavok, ktorý sa stane nákladom až vtedy, keď nastane jeho spotreba (= náklady budúcich období).

- **Zásady účtovania nákladov**
 - účtujú sa na účtoch nákladov na strane MD,
 - účty nákladov nemajú ZS,
 - účtujú sa narastajúcim spôsobom od začiatku do konca účtovného obdobia na MD,
 - na konci účtovného obdobia sa KS účtov nákladov prevádzajú zo strany D na MD účtu 710 – Účet ziskov a strát.

Účtovanie nákladov

Práca na účte nákladov

MD	5xx	D
+ vznik nákladov		
		Konečný stav (prevod na 710)

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Téma: Účtovanie o výnosoch

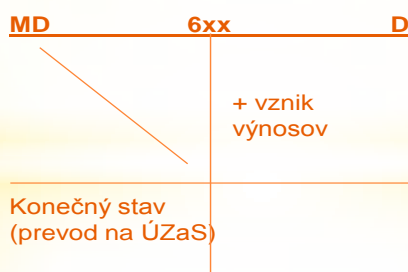
- **Trieda 6 - Výnosy**
- **Skupina 60 až 65 - Výnosy na hospodársku činnosť**
- **Skupina 66 – Finančné výnosy**
- **Skupina 68 – Mimoriadne výnosy**

- **Výnosy**
 - reprodukované, nahradené náklady, ktoré sa vynaložili na predávané výkony,
 - hlavnou zložkou výnosov sú tržby z predaja výkonov ÚJ,
 - z ekonomického hľadiska rozoznávame výnosy z hospodárskej činnosti, finančné a mimoriadne výnosy,
 - za výnosy, predovšetkým výnosy z hospodárskej činnosti, môžeme pokladať len také príjmy, ktoré sú náhradou za náklady vynaložené v tom istom účtovnom období.

- **Zásady účtovania výnosov**
 - účtujú sa na účtoch výnosov na strane D,
 - účty výnosov nemajú ZS,
 - účtujú sa narastajúcim spôsobom od začiatku do konca účtovného obdobia na str. D,
 - na konci účtovného obdobia sa KS účtov výnosov prevádzajú zo strany MD na D účtu 710 – Účet ziskov a strát.

Účtovanie výnosov

Schéma účtovania výnosov:



„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Téma: Účtovanie o výsledku hospodárenia

Výsledok hospodárenia (VH) účtovnej jednotky zistíme porovnaním celkových výnosov s celkovými nákladmi:

ak $V > N \Rightarrow$ ZISK

ak $V < N \Rightarrow$ STRATA

Výsledok hospodárenia sledujeme v členení podľa jednotlivých oblastí činností:

- VH z hospodárskej činnosti / skup. 50-55 zo skup. 60.65
- VH z finančnej činnosti /skup. 56 zo skup. 66
- VH z bežnej činnosti
- VH z mimoriadnej činnosti /skup.58 zo skup. 68
- Daňové náklady /skup. 59/

Celkový VH účtovnej jednotky

Jednotlivé druhy VH sa zisťujú k poslednému dňu účtovného obdobia na účte 710 – Účet ziskov a strát, a to porovnaním konečných stavov účtov výnosov a účtov nákladov. Posledný deň účtovného obdobia môže byť v prípade kalendárneho roka k 31. 12., alebo v prípade hospodárskeho roka po uplynutí 12 mesiacov.

II Tematický celok: Finančné účty / učivo 5. roč. /

Téma: Podstata finančných účtov

Finančné účty sa účtujú v účtovej triede 2 – Finančné účty, kde sa účtuje:

a/ o krátkodobom finančnom majetku /KFM/

b/ o krátkodobých finančných zdrojoch

Do KFM patria: - peňažné hotovosti v eurách i cudzej mene
- účty v bankách
- majetok účtovaný v skupine 25 - cenné papiere so splatnosťou do 1 roka
- peniaze na ceste

Charakteristické črty KFM:

- držba/splatnosť do 1 roka,
- vysoká likvidnosť,
- bezprostredná obchodovateľnosť.

Charakteristické črty KFM:

- držba/splatnosť do 1 roka,
- vysoká likvidnosť,
- bezprostredná obchodovateľnosť

Účtovej triede sa nachádzajú aktívne súvahové účty, napr. 211, 221, 213 a pod.. a pasívne súvahové účty napr. účet 231

V súlade so zákonom o účtovníctve sa KFM oceňuje nasledovne:

- peňažné prostriedky a ceniny menovitými hodnotami
- peňažné prostriedky v CM – sa prepočítajú kurzom platného kurzového lístka ECB a to: **ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu a ku dňu účtovnej závierky**
- pri kúpe a predaji CM za euro sa použije kurz komerčnej banky
- krátkodobé finančné záväzky sa oceňujú menovitými hodnotami

Téma: Účtovanie o peniazoch a BÚ / učivo 5.roč. najprv zopakovať učivo 4.roč. /

- **Peniaze – valutová pokladnica**

- **Účet 211 – Pokladnica** – vedie sa k nej analytická evidencia podľa
napr. meny / CZK, USD atď'/

Ukážka práce vo valutovej pokladnici na príklade:

Valutová pokladnica:

- peňažné prostriedky v cudzích menách – valuty,
- analytická evidencia k 211 - Pokladnica:
 - **211/1** – Pokladnica v EUR,
 - **211/2** – Pokladnica v USD, ... atď. pričom platí: $211/1 + 211/2 = 211$

- **peňažné prostriedky v cudzej mene sa prepočítavajú kurzom ECB pri účtovnej závierke:**
 - ak prepočet kurzom ECB je väčší ako účtovný stav k 31.12. - kurzový zisk,
 - ak prepočet kurzom ECB je menší ako účtovný stav k 31. 12. - kurzová strata
 - kurzový zisk sa zachytáva : 211/663 na analytickom účte : 211/1/- a pod...
 - kurzová strata sa zachytáva: 563/211 na analytickom účte: -/211/1 a pod..

Platí zásada prepojenia syntetického účtu so súčtom všetkých analytických účtov k tomuto účtu nasledovne:

$$211 = 211/1 + 211/2 \text{ atď'....}$$

Vzorový príklad účtovania vo valutovej pokladnici

ÚJ má pokladnicu a k nej vedenú analytickú evidenciu:

211/1 - EUR

211/2 – USD kurz ECB 1EUR '= 1, 30 USD

1) PPD – Tržba v hotovosti za predané výrobky – kurz ECB

2 000 USD v kurze 1 EUR = 1,35 1 481,- € 211/601

• zápis na analytický účet 1481,- € 211/2/ -

2) VPD – Odvod časti tržby na bankový účet - kurz ECB

1 000 USD v kurze 1 EUR = 1,35.....740,- € 261/211

• zápis na analytický účet 740,- € - /211/2

3) VBU – Príjem časti tržby na BÚ – kurz KB valuty - nákup

1000 USD v kurze 1 EUR = 1,33 752,- € 221/261

4) ID – Kurzový rozdiel z prevodu peňazí

740,- – 752,- = 12,- € 563/211

• zápis na analytický účet..... 12,- € - /211/2

5) ID – Zaúčtovanie kurzového rozdielu k 31. 12. vo valutovej pokladnici

kurz ECB 1 EUR = 1,36

• účtovný stav k 31. 12. vo valutovej pokl..... 1481 – 740 = 729,- €

• skutočný stav k 31. 12. vo valutovej pokl..... (2000 – 1000)/1,36 = 735,- €

• kurzový rozdiel – zisk 735 – 729 = 6,- € 211/663

• zápis na analytický účet 6,- € 211/2/ -

Téma: Účtovanie o peniazoch na ceste

- **Trieda 2 – Finančné účty**
- **Skupina 26 – Prevody medzi finančnými účtami**
- **Účet 261 – Peniaze na ceste**
 - slúži na časové preklopenie nesúlady medzi uskutočnením účtovného prípadu a zaslaním príslušného dokladu.
 - používa sa pri:
 - výbere peňazí z bankového účtu do pokladnice
 - odvode peňazí z pokladnice na bankový účet,
 - prevode peňazí medzi rôznymi bankovými účtami,
 - prevode peňazí na bankových účtoch v rôznych bankách
 - poskytovaní bankových úverov a ich prevod na BÚ a ich splácaní

Účtovanie o peniazoch na ceste

Príklad: Účtovanie výberu peňazí z bankového účtu a ich príjmu do pokladnice

- 1) PPD – Príjem peňazí do pokladnice 211/261
- 2) VBÚ – Zaúčtovanie výberu peňazí z BÚ 261/221

MD	221	D	MD	261	D	MD	211	D
ZS						ZS		
		2. →	2.		1. →	1.		

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Účtovanie o peniazoch na ceste

Príklad: Účtovanie odvodu peňazí z pokladnice na bankový účet

- 1) VPD – Odvod peňazí z pokladnice 261/211
- 2) VBÚ – Zaúčtovanie odvodu na základe VBÚ 221/261

MD 211	MD 261	MD 221
ZS	D	ZS
	1. → 1.	2. → 2.

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Účtovanie o peniazoch na ceste

Príklad: Účtovanie prevodov medzi dvoma bankovými účtami

- 1) VBÚ 1 – Prevod peňazí z VÚB do Tatrabanky 261/221 -/221/1
 - 2) VBÚ 2 – Prijem peňazí z VÚB do Tatrabanky 221/261 221/2/-
- AE: VÚB=221/1 a Tatrabanka=221/2

MD 221	MD 261	MD 221/1-VÚB
ZS	D	ZS
2.	1. 1.	1.
	2.	
		MD 221/2-TB
		ZS
		2.

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Pracovný list č. 2

Cvičenie na účtovanie v pokladnici, účtovanie cenín, účtovanie na BÚ, účtovanie o peniazoch na ceste, účtovanie KBÚ

	MD	D
1) VPD – Nákup kolkov do zásoby	
2) PFA – Nákup telefónnych kariet na faktúru	
3) ID – Spotreba kolkov zo zásoby	
4) VPD – Nákup poštových známok a ich okamžitá spotreba	
5) VPD – Odvod pokladničnej hotovosti na BÚ	
6) VBÚ – Príjem pokladničnej hotovosti na BÚ	
7) PPD – Tržba za predaj vlastných výrobkov v hotovosti	
8) VBÚ – Pripísané kreditné úroky na bankový účet	
9) VBÚ – Inkaso pohľadávky od odberateľa	
10) VBÚv – Poskytnutie krátkodobého bankového úveru	
11) VBÚ – Potvrdený príjem poskytnutého KBÚ na BÚ	
12) VBÚv – Splátka KBÚ z bankového účtu	
13) VBÚ – Splátka KBÚ na základe výpisu BÚ	
14) PPD – Predaj stravných lístkov zamestnancom	
15) ID – Spotreba telefónnych kariet zo zásoby	
16) PPD – Výber peňazí z BÚ do pokladnice	
17) VBÚ – Potvrdený výber peňazí z BÚ	
18) VBÚ – Zaplatenie debetných úrokov z BÚ	
19) PPD – Tržba za predaný tovar v hotovosti	
20) VBÚ – Úhrada záväzkov dodávateľom z BÚ	

Pracovný list č. 3

Cvičenie na účtovanie o peniazoch a ceninách so zameraním na AE

V ÚJ je analytická evidencia cenín nasledovne:

V ÚJ je analytická evidencia pokladníc nasledovne:

Ceniny: Poštové známky 213/1, Kolky 213/2, Stravné lístky 213/3

Pokladnice: pokladnica č. 1 má AE 211/1 a pokladnica č. 2 má AE 211/2

	MD	D
1) VPD – Nákup kolkov do zásoby z pokladnice č. 1	213/211	
zápis v AE	213/2/211/1	
2) PFA – Nákup stravných lístkov na faktúru	213/321	
zápis v AE.....	213/3/-	
3) ID – Spotreba kolkov zo zásoby	538/213	
zápis v AE.....	-/213/2	
Ďalej pracujte samostatne:		
4) VPD – Nákup poštových známok do zásoby	
zápis do AE.....	
5) PPD – Príjem do pokladnice č. 2 z BÚ	
zápis do AE	
6) PPD – Tržba za predaj tovaru-Pokl.č.1	
zápis do AE	

Pracovný list č. 4
Cvičenie k téme Účtovanie na FÚ

Účtovanie vo valutovej pokladnici:

ÚJ má pokladnicu a k nej vedenú analytickú evidenciu nasledovne:

ZS: 211/1 – EUR (ZS 500,- €)

ZS: 211/2 – CZK (ZS 200,- 1 EUR = CZK/25,-)

Zaúčtujte:

- 1) VPD – Nákup 2 000,- CZK v hotovosti (1 EUR/25,5 CZK).....
 - zápis na analytický účet
- 2) PPD – Príjem 2 000,- CZK do pokladnice (1 EUR/25,5 CZK).....
 - zápis na analytický účet
- 3) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi 500,- CZK
(1 EUR/26,- CZK)
- zápis na analytický účet
- 4) ID – Kurzový rozdiel k 31. 12.
.....
 - zápis na analytický účet

Úlohy:

- 1) Zaúčtujte a zostavte účet 211/1 a 211/2.
- 2) Zistite aktuálny kurz podľa ECB, uveďte výpočet KR k 31. 12. a zaúčtujte ho.

- **bankové účty**
- **Skupina 22 – Účty v bankách** / zopakovať učivo 4. roč. /
- **Účet 221 – Bankové účty**
 - **doklad – VBÚ – Výpis z bankového účtu**
 - **na účte 221 sa účtujú:**
 - peňažné prostriedky uložené na účtoch v bankách,
 - inkasá platieb od odberateľa,
 - prevody z pokladnice alebo iných účtov,
 - iné príjmy na účet,
 - úhrady faktúr dodávateľom,
 - výber peňazí do pokladnice,
 - prevody na iné bankové účty,
 - iné úhrady z účtu.
 - **analytická evidencia k účtu 221 – Bankové účty** sa vedie podľa:
 - jednotlivých účtov otvorených v bankách,
 - podľa druhu meny (domáca, zahraničná).

Platí: 221 = 221/1 + 221/2 +
- **základné formy bankových účtov:**
 - **bežný účet** – bežné platby od odberateľov, úhrady záväzkov voči dodávateľom a iným organizáciám, výbery peňazí do pokladnice...
 - **vkladový účet** – vklady voľných peňažných prostriedkov na krátke obdobie (do 1 roka) s cieľom získania kreditných úrokov,
 - **devízový účet** – úhrady, resp. inkasá peňažných prostriedkov v cudzej mene (pri obchodovaní so zahraničnými partnermi)

Účtovanie na bankových účtoch

Schéma účtu 221 – Bankové účty - zopakovanie učiva

MD	221 - BÚ	D
Začiatkový stav		
+ príjem peňazí na BÚ		- úbytok peňazí z BÚ
		Konečný zostatok (prevod na KÚS)

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Vzorový príklad:

- 1) VBÚ – Úhrada faktúry dodávateľom 321/221
- 2) VBÚ – Inkaso od odberateľov 221/311
- 3) VBÚ – Zaúčtovanie platených – debetných úrokov 562/221
- 4) VBÚ – Zaúčtovanie prijatých – kreditných úrokov 221/662
- 5) VBÚ – Prevod peňazí z pokladnice na BÚ 221/261
- 6) VBÚ – Výber peňazí z BÚ do pokladnice 261/221

- **analytická evidencia k účtu 221 – Bankové účty** sa vedie podľa:

- jednotlivých účtov otvorených v bankách,
- podľa druhu meny (domáca, zahraničná).

Platí: 221 = 221/1 + 221/2 +

Precvičte príklady v priloženom pracovnom liste!

Pracovní list č. 5

Cvičenie na účtovanie na bankových účtoch s dôrazom na AE

ÚJ ma na syntetickom účte 221 – Bankové účty začiatkový stav 30 000,- eur
z toho na AÚ 221/1 v Tatra banke 10 000,- eur a na účte 221/2 v ČSOB 20 000,- eur

Zaúčtujte na príslušných účtoch nasledovné účtovné prípady:

1. VPD – Odvod hotovosti na bežný účet v ČSOB 1000,-
2. VBÚ/2 – Potvrdený príjem vkladu v ČSOB 1000,-
zápis na analytickom
3. PPD – Výber hotovosti z bežného účtu v Tatra banke 500,-
4. VBÚ/1 – Výber z bežného účtu v Tatra banke 500,-
zápis na analytickom účte

Téma: Účtovanie o krátkodobých bankových úveroch a dlhodobých bankových úveroch

- Trieda 2 – Finančné účty
- Skupina 23 – Bežné bankové úvery
- **Účet 231 – Krátkodobé bankové úvery**
- Trieda 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky
- Skupina 46 – Bankové úvery
- **Účet 461 – Bankové úvery**

Účtovanie o krátkodobých bankových úveroch Opakovanie učiva 4.ročníka

- **Sk. 23 – Bežné bankové úvery**
- **Účet 231 – Krátkodobé bankové úvery**
 - doklad – VBÚv. – Výpis z krátkodobého bankového úveru
 - účtujú sa úvery poskytnuté bankou na dobu kratšiu ako 1 rok

Schéma účtu 231 – Krátkodobé bankové úvery

MD	231	D
		ZS
		+ poskytnutie úveru
- splátka úveru		
KZ (prevod na KÚS)		

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Účtovanie o krátkodobých bankových úveroch

Príklad: Účtovanie poskytnutia KBÚ-nepriamo prevodom na BÚ

- 1) VBÚv. – Poskytnutie KBÚ bankou 261/231
- 2) VBÚ – Prevod KBÚ na bankový účet 221/261
- 3) VBÚ – Splátka KBÚ 261/221
- 4) VBÚv. – Splátka KBÚ 231/261

MD	231	D	MD	261	D	MD	221	D
4.	ZS	1.	1., 3.	4., 2.	2.	ZS	3.	

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Účtovanie o krátkodobých bankových úveroch

Príklad: Poskytnutie KBÚ - priama úhrada dodávateľovi

- 1) VBÚv. – Úhrada faktúry dod. z poskyt. KBÚ 321/231
- 2) VBÚv. – Splátka KBÚ z BÚ 231/261
- 3) VBÚ – Splátka KBÚ z BÚ 261/221

MD	221	D	MD	261	D	MD	231	D
ZS		3.	3.		2.	2.	ZS	1.
			MD	321	D			
			1.	ZS				

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

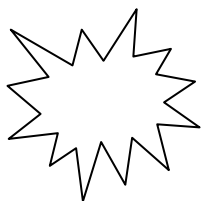
Podobne sa účtujú aj dlhodobé bankové úvery, miesto účtu 231 sa používa účet **461 – Bankové úvery**. Komerčné banky poskytujú tieto úvery s dobou splatnosti dlhšou ako 1 rok.

Doklad - VDBÚ

Cvičenie na účtovanie na FÚ:

1) VBÚv. – Oznámenie banky o poskytnutí KBÚ	261/231
2) VBÚ – Poskytnutý KBÚ prevedený na BÚ	221/261
3) VBÚ – Splátka časti záväzkov voči dodávateľovi	321/221
4) VBÚv. – Priama úhrada dodáv. z poskytnutého úveru	321/231
5) VBÚ – Splátka časti KBÚ	261/221
6) VBÚv. - Splátka časti KBÚ	231/261
7) VBÚ – Zaplatenie úrokov z úveru	562/221
8) VDBÚ – Poskytnutie DBÚ prevodom na BÚ	261/461
9) VBÚ – DBÚ prevedený na BÚ	221/261
10) VDBÚ – Poskytnutie DBÚ na úhradu dodávateľovi	321/461
11) VDBÚ – Splátka DBÚ z BÚ	461/261
12) VBÚ – Splátka DBÚ z BÚ	261/221

Cvičenia na pracovných listoch!



III Tematický celok: Zúčtovacie vzťahy

Téma: Podstata zúčtovacích vzťahov

Trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy

- **v triede 3 sa účtujú:**
 - pohľadávky a záväzky z obchodných vzťahov (odberatelia – dodávatelia),
 - pohľadávky a záväzky voči zamestnancom,
 - pohľadávky a záväzky voči orgánom sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia,
 - pohľadávky a záväzky vyplývajúce z daní,
 - pohľadávky a záväzky voči spoločníkom a združeniu,
 - očakávané pohľadávky a záväzky vrátane rôznych iných pohľadávok a záväzkov.

Pohľadávky a záväzky môžeme účtovať v triedach 2, 3 a 4

Pohľadávky a záväzky sa oceňujú menovitými hodnotami

Pohľadávky a záväzky sú z hľadiska splatnosti krátkodobé, alebo dlhodobé.

V účtovej triede **3** sa nachádzajú skupiny účtov: 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 a 38, to znamená, že ide o **súvahové účty aktívne a pasívne**.

Pri účtovaní pohľadávok a záväzkov je zákaz kompenzácie týchto PaZ, t. j. ich vzájomného vyrovnávania.

Oceňovanie pohľadávok a záväzkov z obchodného styku voči zahraničným partnerom sledujeme v kurze ECB ku dňu ich vzniku. Pri inkase pohľadávok a úhrade záväzkov na bežný účet sa berie do úvahy kurz príslušnej komerčnej banky, ktorá inkaso, alebo úhradu na BÚ realizuje.

Téma: Zúčtovacie vzťahy z obchodného styku

- Skupina 31 – Pohľadávky
- Účet 311 – Odberatelia
 - doklad – VFA – Vystavená faktúra
 - na účte 311 sa účtujú:
 - vystavené faktúry za predaj výrobkov, tovarov a služieb,
 - inkaso fakturovaných súm od odberateľov.

Účtovanie o pohľadávkach voči odberateľom

Schéma účtu 311 – Odberatelia

<u>MD</u>	<u>311 - Odberatelia</u>	<u>D</u>
Začiatkový stav		
+ vznik pohľadávky (VFA za predaj)		- zníženie pohľadávky (inkaso FA)
		Konečný zostatok (prevod na KÚS)

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

- analytická evidencia k účtu 311 – Odberatelia sa vedie podľa jednotlivých odberateľov, a to domácich aj zahraničných = celkový prehľad odberateľov sa nazýva **saldokonto odberateľov**

Príklad:

311 – Odberatelia:

- domáci v EUR:
 - 311/1 – Odberateľ A,
 - 311/2 – Odberateľ B,
 - 311/3 – Odberateľ C, ...
- zahraniční v CM:
 - 311/11 – Odberateľ z ČR,
 - 311/21 – Odberateľ z USA, ...

Platí: **311 = 311/1 + 311/2 +**

Vzorový príklad:

1) VFA – Predaj výrobkov odberateľovi na faktúru

a) cena výrobkov	1 000,-	- /601
b) DPH 20 %	200,-	- /343
c) suma faktúry	1 200,-	311/ -

2) VFA – Predaj tovaru odberateľovi na faktúru

a) cena tovaru	100,-	- /604
b) DPH 20 %	20,-	- /343
c) suma faktúry	120,-	311/ -

3) VBÚ – Inkaso pohľadávok za výrobky a tovar 1 320,- 221/311

4) PPD – Predaj služieb v hotovosti

a) cena služieb	500,-	- /602
b) DPH 20 %	100,-	- /343
c) suma faktúry	600,-	211/ -

Precvičte učivo v pracovnom liste !

Pracovný list č. 6

Pohľadávky a záväzky z obchodných vzťahov

1) VFA za predaj tovaru odberateľom:			
a) Cena tovaru	14 000,-	
b) DPH 20 %	2 800	
c) Celková suma faktúry	16 800	
2) VBÚ – Inkaso pohľadávky na bankový účet	16 800	
3) PFA za nákup tovaru:			
a) Cena tovaru	6 000	
b) DPH 20 %	1 200	
c) Celková suma faktúry	7 200,-	
4) VPD – mzda vyplatená v hotovosti	1 200,-	
5) VPD – Nákup koliek a ich spotreba	800,-	
6) VBÚ – Úhrada faktúry za tovar	7 200,-	
7) VYD – Spotreba známok zo zásoby	100	
8) VÝD – Výdaj materiálu do spotreby	2 000,-	
9) PPD – Tržba za predané služby v hotovosti	5 000,-	
10) PFA – za spotrebu energie			
a) cena energie	200,-	
b) DPH 20 %	40,-	
c) spolu	240,-	
11) VBÚ – uhradená faktúra za spotrebovanú energiu	
12) VPD – odvod hotovosti na BÚ	5 000,-	
13) VBÚV – poskytnutý KBÚ prevedený na BÚ	3 000,-	
14) VBÚ – KBÚ prevedený na BÚ	
15) VYD – predaný tovar	12 000,-	

Téma: Zúčtovacie vzťahy z obchodného styku

- Skupina 32 – Závazky
- účet 321 – Dodávatelia
 - doklad – PFA – Prijatá faktúra

Účtovanie o záväzkoch voči dodávateľom

Schéma účtu 321 – Dodávatelia

<u>MD</u>	<u>321 - Dodávatelia</u>	<u>D</u>
		Začiatkový stav
- zníženie záväzku (úhrada FA)		+ vznik záväzku (PFA za nákupy)
	Konečný zostat. (prevod na KÚS)	

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

- na účte 321 sa účtujú:
 - prijaté faktúry za nákup materiálu, tovaru, energie, služieb, DM a iných dodávok,
 - úhrady faktúr dodávateľom.
- analytická evidencia k účtu 321 – Dodávatelia sa vedie podľa jednotlivých dodávateľov, a to domácich aj zahraničných = **saldokonto dodávateľa**.

Príklad:

321 – Dodávateľia:

- domáci v EUR:
 - 321/1 – Dodávateľ A,
 - 321/2 – Dodávateľ B,
 - 321/3 – Dodávateľ C, ...
- zahraniční v CM:
 - 321/11 – Dodávateľ z ČR,
 - 321/21 – Dodávateľ z USA, ...

Platí: $321 = 321/1 + 321/2 + \dots$

Pracovný list č. 7

Cvičenia na základné účtovanie o pohľadávkach a záväzkoch

Príklad:

MD / D

- | | | |
|---|----------|-------|
| 1) PFA – Nákup materiálu od dodávateľa | | |
| a) cena materiálu | 1 000,- | |
| b) DPH 20 % | 200,- | |
| c) suma faktúry | 1 200,- | |
| 2) VBÚ – Úhrada dodávateľskej faktúry z BÚ | 1 200,- | |
| 3) VPD – Nákup tovaru v hotovosti | | |
| a) cena tovaru | 500,- | |
| b) DPH 20 % | 100,- | |
| c) suma faktúry | 600,- | |
| 4) VFA za predaj tovaru odberateľom: | | |
| d) Cena tovaru | 12 000,- | |
| e) DPH 20 % | | |
| f) Celková suma faktúry | | |
| 5) VBÚ – Inkaso pohľadávky na bankový účet..... | | |
| 6) PFA za nákup surovín: | | |
| d) Cena surovín | | |
| e) DPH 20 % | | |
| f) Celková suma faktúry | 13 500,- | |
| 7) VPD – Provízia vyplatená v hotovosti | 1 400,- | |
| 8) VPD – Preprava surovín zaplatená v hotovosti | 80,- | |
| 9) VBÚ – Úhrada faktúry za suroviny | | |
| 10) PRI – Prevzatie surovín na sklad v OC | | |
| 11) VÝD – Výdaj surovín do spotreby | 2 000,- | |
| 12) PPD – Tržba za predané služby v hotovosti | 5 000,- | |
| 13) VPD – Odvod tržby na BÚ | 4 000,- | |

Obchodné pohľadávky a záväzky so zahraničnými partnermi

Schéma účtu 321/11 – Dodávateľ A

MD	321/11 – Dodávateľ A	(CZK)	D
		1) 50 000 CZK/27,- ...	1 851,80 €
2) 50 000 CZK/26,50 ...	1 886,80 €		
		3) KR ... 35,- €	



„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Vzorový príklad na účtovanie pohľadávky voči zahraničnému partnerovi:

- 1) VFA – Predaj výrobkov zahraničnému odberateľovi – kurz ECB

10 000 USD/1,33	7 518,80 €	311/601
• zápis na analytický účet		311/21/ -
- 2) VBÚ – Inkaso pohľadávky od zahraničného odberateľa - kurz KB

10 000 USD/1,30	7 692,30 €	221/311
• zápis na analytický účet		- /311/21
- 3) ID – Kurzový rozdiel z inkasa pohľadávky – kurzový zisk

7 692,30 – 7 518,80 =	173,50 €	311/663
• zápis na analytický účet		311/21/ -

Obchodné pohľadávky a záväzky so zahraničnými partnermi

Schéma účtu 311/21 – Odberateľ A

MD	311/21 – Odberateľ A (USD)	D
1) 10 000 USD / 1,33 ...	7 518,80 €	
		2) 10 000 USD / 1,30
3) KR ...	173,50 €	7 692,30 €



„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Pracovný list č. 8

Cvičenie na zúčtovacie vzťahy so zahraničím.

Dodávateľ z USA – v AE označený : 321/1 a Odberateľ z USA v AE označený : 311/2

1) PFA – Faktúra za dodávku materiálu od zahraničného dodávateľa z USA

20 000 USD/ v kurze 1 USD = 1,30 EUR

• zápis na analytický účet

2) VBÚ – Úhrada záväzku zahraničnému dodávateľovi do USA 20 000 v kurze

1USD = 1,36 EUR

• zápis na analytický účet

3) ID – Kurzový rozdiel z úhrady záväzku v sume

• zápis na analytický účet

4) VFA – Predaj vlastných výrobkov do zahraničia v hodnote 10 000 USD v kurze

1 USD = 1,30EUR

• zápis na analytický účet.....

5) VBÚ – Inkaso pohľadávky od odberateľa z USA 10 000 v kurze 1 USD= 1,32 EUR

• zápis na analytický účet

6) ID, VBÚ – Kurzový rozdiel z inkasa pohľadávky

• zápis na analytický účet

Téma: Ostatné pohľadávky a záväzky

- **Účet 315 – Ostatné pohľadávky**

- **účtujú sa tu:** napr. reklamácie voči dodávateľom, nárok na záručný paušál, nároky na úhradu rôznych vecných alebo osobných nákladov a pod.

- **Účet 325 – Ostatné záväzky**

- **účtujú sa tu:** uznané reklamácie odberateľom, záväzky z poskytnutia záručného paušálu a pod., ide o pohľadávky a záväzky z obchodných vzťahov, ktoré nemajú jednoznačný charakter, aby sme ich mohli účtovať v skupine 31 alebo 32. napr. 311, 312, 313, alebo 314 a na účtoch 321, 322, 323, 324, 326

Účet 315 – aktívny súvahový účet

Účet 325 – pasívny súvahový účet

Vzorové príklady na účtovanie ostatných pohľadávok a záväzkov:

Ukážka:

1) PFA – Nákup materiálu na faktúru

a) cena materiálu	2 000,-	111/ -
b) DPH 20 %	400,-	343/ -
c) suma faktúry	2 400,-	- /321

- | | | |
|--|---------|---------|
| 2) VBÚ – Úhrada faktúry dodávateľovi | 2 400,- | 321/221 |
| 3) ID – Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi za dodávku nekvalitného materiálu | | |
| a) cena materiálu | 1 000,- | - /111 |
| b) DPH 20 % | 200,- | - /343 |
| c) suma faktúry | 1 200,- | 315/ - |
| 4) ID – Uznaná reklamácia v plnej výške vrátená vo forme kvalitného materiálu | | |
| a) cena materiálu | 1 000,- | 111/ - |
| b) DPH 20 % | 200,- | 343/ - |
| c) suma faktúry | 1 200,- | - /315 |

alebo

- | | | |
|---|---------|---------|
| 5) ID – Uznaná reklamácia v plnej výške vrátená v peniazoch na bankový účet | | |
| | 1 200,- | 221/315 |
| 6) ID – Uznaná reklamácia voči odberateľovi zo strany dodávateľa – dobropis | | |
| a) cena materiálu | 1 000,- | 601/ - |
| b) DPH 20 % | 200,- | 343/ - |
| c) suma faktúry | 1 200,- | - /325 |
| 7) VBÚ – Úhrada reklamovanej sumy odberateľovi | 1 200,- | 325/221 |
| 8) ID – Reklamácia neuznaná ani v súdnom spore | 1 200,- | 546/315 |

Ak dodávateľ neuzná reklamáciu, tak si záväzok z titulu reklamácie nepredpíše na účte 325.

Precvičte učivo o ostatných pohľadávkach a záväzkoch v problémovej úlohe !

Problémová úloha k téme ostatné pohľadávky a záväzky

Zaúčtujte všetky účtovné prípady v ÚJ, ktorá si uplatňuje reklamáciu z titulu nekvalitnej dodávky materiálu a správne odpovedzte na zadanú úlohu:

- 1) PFA – Nákup materiálu na faktúru
 - a) cena materiálu 7 000,-
 - b) DPH 20 %
 - c) suma faktúry

- 2) VBÚ – Úhrada faktúry dodávateľovi

- 3) ID – Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi za dodávku nekvalitného materiálu
 - a) cena materiálu 3 000,-
 - b) DPH 20 %
 - c) suma faktúry

- 4) ID – Uznaná reklamácia v plnej výške vrátená vo forme kvalitného materiálu
 - a) cena materiálu
 - b) DPH 20 %
 - c) suma faktúry

Úloha: rozhodnite, či je možné vybaviť reklamáciu aj iným spôsobom a vysvetlite, ako by ste to účtovali v praxi. Hospodárske operácie zaúčtujte!

.....
.....
.....

Téma: Zúčtovacie vzťahy voči zamestnancom

Účtujú sa:

- **Skupina 33 – Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia**
- **Účet 331 – Zamestnanci**
 - účtujú sa tu celkové hrubé mzdy zamestnancov (521/331)
 - mzdy sa vypočítavajú mesačne z prvotných dokladov (evidencie dochádzky, pracovných listov, dovolenkových lístkov...),
 - **analytická evidencia** sa vedie na **mzdových listoch** zamestnancov (obsahujú identifikačné údaje - meno, priezvisko, dátum narodenia, trvalé bydlisko, rodné číslo a údaje pre výpočet miezd – odpracované hodiny, základná mzda, príplatky, odpočítateľné položky, daň z príjmov, položky oslobodené od dane, zrážky zo mzdy, celkový príjem...)
 - **ZVL – Zúčtovacia a výplatná listina** – doklad na účtovanie miezd, obsahuje všetky údaje zo mzdových listov,
 - podľa zákona o sociálnom a zdravotnom poistení – každý **zamestnanec** je povinný prispievať na zdravotné, nemocenské, starobné a invalidné poistenie a poistenie v nezamestnanosti – **13,4 %** z objemu svojej hrubej mzdy (331/336), zároveň **zamestnávateľ** povinne prispieva na zdravotné a sociálne poistenie – **35,2 %** z celkového objemu hrubých miezd zamestnancov (524/336).
- **Účet 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom**
- **Účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom**
- **Účet 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia**

Práca na účte 331 je uvedená v schéme:

Ukážka účtovania miezd - priznanie záväzku a jeho vyrovnanie

Zúčtovanie miezd

Schéma účtu 331 – Zamestnanci

<u>MD</u>	<u>331 – Zamestnanci</u>	<u>D</u>
		Začiatkový stav
- preddavky miezd		+ vznik záväzku
- zrážky zo mzdy		voči zamestnancom
- výplata mzdy zamestnancom)		(priznané hrubé mzdy)
	Konečný zostatok (prevod na KÚS)	

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Vzorový príklad na účtovanie miezd:

- 1) PPD – Výber peňazí z BÚ do pokladnice na výplatu preddavku mzdy 20 000,-
211/261
- 2) VBÚ – Výber peňazí z BÚ do pokladnice na výplatu preddavku mzdy 20 000,-
261/221
- 3) ZVL – Nárok zamestnancov na hrubé mzdy 100 000,-
521/**331**
- 4) VPD – Výplata preddavku mzdy 20 000,-
331/211
- 5) ZVL – Zrážka na ZP a SP zamestnancov 13,4 % 13 400,-
331/336
- 6) ZVL – Zrážka preddavku na daň z príjmu 12 000,-
331/342
- 7) ZVL – Ostatné zrážky – pôžičky 1 000,-
331/379
- 8) ZVL – Priznaný daňový bonus 4 000,-
342/**331**

9) ZVL – Náhrada mzdy počas PN (10 dní) 527/ 331	1 500,-
10) ID – ZP a SP – zamestnávateľ 35,2 % 524/336	35 200,-
11) PPD – Výber peňazí z BÚ na výplatu vyúčtovania 211/261	59 100,-
12) VBÚ – Výber peňazí z BÚ na výplatu vyúčtovania 261/221	59 100,-
13) VPD – Výplata vyúčtovania miezd 331 /211	59 100,-
14) VBÚ – Úhrada SP a ZP 336/221	48 600,-
15) VBÚ – Úhrada ostatných zrážok 379/221	1 000,-
16) VBÚ – Úhrada preddavku na daň z príjmu 342/221	8 000,-

Opakovanie TC - precvičenie učiva v pracovnom liste!

Téma: Ostatné pohľadávky a záväzky voči zamestnancom

Účtovnej jednotke môžu vzniknúť okrem záväzkov vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov aj iné pohľadávky a záväzky voči vlastným zamestnancom. Tieto ostatné pohľadávky a záväzky voči vlastným zamestnancom sa účtujú na samostatných účtoch :

- **Účet 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom**

- **účtujú sa tu:** napr. záväzky z titulu nárokov zamestnancov na náhradu cestovných výdavkov, z titulu náhrady škôd, ktoré účtovná jednotka svojim zamestnancom spôsobila a pod.

- **Účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom**

- **účtujú sa tu:** napr. poskytnuté preddavky na cestovné výdavky, uplatnenie náhrady škôd voči zamestnancom a pod.

Príklady:

1) ID – Záväzok voči zamestnancovi pri náhrade pracovného úrazu	548/333
2) ID – Záväzok voči zamestnancovi z dôvodu poskytnutia štipendií	528/333
3) VBÚ – Úhrada záväzkov voči zamestnancom	333/221
4) VPD – Poskytnutie preddavku zamest. na nákup kancel. potrieb	335/211
5) ID – Vyúčtovanie preddavku poskyt. na nákup kancel. potrieb	501/335
6) VPD – Poskytnutie preddavku na nákup PHM	335/211
7) ID – Vyúčtovanie preddavku na PHM (spotreba PHM)	501/335
8) VPD – Poskytnutý preddavok na cestovné výdavky	100,- 335/211
9) ID – Vyúčtovanie cest. príkazu, ak skutočné náklady	150,-
a) Preddavok	100,- - /335
b) Záväzok	50,- - /333
c) Skutočné náklady	150,- 512/ -
10) VPD – Doplatenie	50,- 333/211

Opakovanie TC – precvičenie učiva v pracovnom liste č. 9 !

Riešenie problémovej úlohy!

Problémová úloha
na účtovanie na účtoch 333 a 335

Úloha A:

Zamestnanec Ján Veľký ide na pracovnú cestu, pričom mu bol v hotovosti vyplatený preddavok na cestovné vo výške 120,- eur. Na vyúčtovanie predložil doklady v sume 85,- eur. Zaúčtujte všetky účtovné prípady, ktoré z toho vyplývajú:

.....
.....
.....
.....

Úloha B:

Zamestnankyňa Eva Mosná si vybrala z pokladnice firmy preddavok na cestovné v súvislosti s jej pracovnou cestou. Preddavok jej bol vyplatený z pokladnice vo výške 100,- eur. Následne na druhý deň však ochorela a pracovnú cestu zrušila. Zaúčtujte všetky účtovné prípady v súvislosti s touto situáciou.

.....
.....

Úloha C:

Zamestnanec František Nový sa zúčastnil pracovnej cesty, pričom z pokladnice mu bol vyplatený preddavok vo výške 50,- eur. Pri vyúčtovaní tejto pracovnej cesty však predložil doklady vo výške 60,- eur. Zaúčtujte všetky účtovné prípady, ktoré z toho vyplývajú.

.....
.....
.....
.....

Téma: Vzťahy s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia

- **Účet 336 – Zúčtovanie s orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia**

Účtovanie na tomto účte súvisí so zrážkou zamestnancom do fondov SaZP /13,4%/ z priznanej hrubej mzdy zamestnanca za mesiac

a s priznaním záväzku firmy zaplatiť odvody do fondov SaZP /35,2%/ z objemu priznaných hrubých miezd všetkých zamestnancov firmy za mesiac

Účtovanie na účte 336:

1. ZVL – zrážka zamestnancom do fondov SaZP 13,4% 331/336
2. ID – záväzok zamestnávateľa zaplatiť fondy SaZP 35,2% 524/336
3. VBÚ – odvod zrazených fondov SaZP 336/221

K účtu 336 sa povinne vedie analytická evidencia podľa jednotlivých fondov a zdravotných poisťovní nasledovne:

336/1 – odvody do zdravotných poisťovní

336/2 – odvody do sociálnej poisťovne

- **analytická evidencia** – ukážka analytickej evidencie:

- 336/11 – Verejné zdravotné poistenie (VšZP, Union, Dôvera...)
- 336/21 – Nemocenské poistenie,
- 336/22 – Starobné poistenie,
- 336/23 – Invalidné poistenie,
- 336/24 – Poistenie v nezamestnanosti, ...

Platí: 336 = 336/11 + 336/21 + 336/22 + ..

Pracovný list č. 9

Výpočet a účtovanie miezd

Úlohy:

1. Vypočítajte čistý mesačný príjem za všetkých zamestnancov firmy.
2. Otvorte účet 331 – Zamestnanci a zaúčtujte všetky účtovné prípady súvisiace so zúčtovaním miezd.

K dispozícii máte tieto údaje zo ZVL: Hrubé mzdy 100 000,-, počet zamestnancov 15, počet detí spolu 10, náhrada mzdy počas PN 250,-, pôžičky 1 500,-, vyplatený bol preddavok na mzdy vo výške 20 000,-.

- 1) PPD – Výber peňazí z BÚ do pokladnice na výplatu preddavku mzdy
- 2) VBÚ – Výber peňazí z BÚ do pokladnice na výplatu preddavku mzdy
- 3) ZVL – Nárok zamestnancov na hrubé mzdy
- 4) VPD – Výplata preddavku mzdy
- 5) ZVL – Zrážka na ZP a SP zamestnancov%
- 6) ZVL – Zrážka preddavku na daň z príjmu
- 7) ZVL – Ostatné zrážky – pôžičky
- 8) ZVL – Daňový bonus
- 9) ZVL – Náhrada mzdy počas PN / max. za 10 kal. dní/
- 10) ID – ZP a SP – zamestnávateľ%.....
- 11) PPD – Výber peňazí z BÚ na výplatu vyúčtovania
- 12) VBÚ – Výber peňazí z BÚ na výplatu vyúčtovania
- 13) VPD – Výplata vyúčtovania miezd
- 14) VBÚ – Úhrada SP a ZP za zamestnancov a zamestnávateľa.....
- 15) VBÚ – Úhrada ostatných zrážok
- 16) VBÚ – Úhrada preddavku na daň z príjmu

Pracovný list č. 10

Zúčtovanie so zamestnancami, cestovné

- 1) ZVL – zúčtovanie nemocenských dávok za zamestnancov
- 2) VBÚ – úhrada príspevku na ZP, NP, DP, PN z bankového účtu
- 3) ID – záväzok voči zamestnancovi pri náhrade pracovného úrazu.....
- 4) ID – záväzok voči zamestnancovi z dôvodu poskytnutia štipendií
- 5) VBÚ – úhrada záväzkov voči zamestnancom z bankového účtu.....
- 6) VPD – poskytnutie preddavku zamestnancovi na nákup benzínu.....
- 7) ID – vyúčtovanie preddavku poskytnutého na nákup benzínu.....
- 8) VPD – schodok pokladničnej hotovosti, ktorý spôsobil zamestnanec
- 9) Vyúčtovanie cestovných výdavkov:
 - a) VPD – poskytnutý preddavok 1000,-
 - b) ID – skutočné náklady..... 700,-
 - c)
- 10) ZVL- zúčtovanie príspevkov zamestnancov na ZP, NP, DP, PN.....
- zápis na analytický účet
- 11) ID – zúčtovanie príspevkov zamestnávateľa na ZP, NP, DP, PN
- 12) VBÚ – úhrada príspevku na ZP, NP, DP, PN z bankového účtu
- 13) ID – záväzok voči zamestnancovi pri náhrade škody, kt. spôsobila ÚJ
- 14) ID – záväzok voči zamestnancovi pri poskytnutí štipendií
- 15) VPD – úhrada záväzkov voči zamestnancom z bankového účtu
- 16) ID – poskytnutie preddavku zamestnancovi na nákup drob. materiálu
- 17) ID – vyúčtovanie preddavku poskytnutého na nákup drob. materiálu
- 18) VPD – schodok pokladničnej hotovosti, ktorý spôsobil zamestnanec
- 19) ZVL – inkaso pohľadávky od zamestnanca zrážkou zo mzdy
- 20) Vyúčtovanie cestovných výdavkov:
 - a/ VPD – poskytnutý preddavok 100,- €
 - b/ ID –vyúčtovanie cest. príkazu, ak skut. náklady.. 140,- €
 - c/
 - d/

Téma: Účtovanie priamych daní

- Skupina 34 – Zúčtovanie daní a dotácií
 - Priame dane:
 - 341 – Daň z príjmov (z bežnej a z mimoriadnej činnosti ÚJ),
 - 342 – Ostatné priame dane (daň z príjmu zamestnancov, spoločníkov),
 - 345 – Ostatné dane a poplatky (daň z nehnuteľností, z motorových vozidiel, z prevodu a prechodu nehnuteľností, na ochranu život. prostr.)
 - Nepriame dane:
 - 343 – Daň z pridanej hodnoty (DPH na vstupe, DPH na výstupe),
 - 345 – Ostatné dane a poplatky (spotrebné dane – daň z piva, z vína, z liehu a destilátov, z tabaku a tabakových výrobkov, z minerálnych olejov, palív a mazív, daň z uhlia, elektriny a plynu).

Účtovanie priamych daní

Schéma účtu 341 – Daň z príjmov (doklad ID, VBÚ)
Na tomto účte sa účtuje daň z príjmov FO a PO - firmam

MD	341 – Daň z príjmov	D
- platené preddavky na daň z príjmu z BČ, MČ 341/221		- záväzok dane z príjmu z BČ, MČ 591/341 593/341
- ročné zúčt. dane (pred. < záväzok) 341/221		- ročné zúčt. dane (pred. > záväzok) 221/341

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Vzorový príklad:

- 1) VBÚ – Zaplatený preddavok na daň z príjmu ÚJ 341/221
- 2) ID – Závazok dane z príjmov z bežnej činnosti 591/341
- 3) VBÚ – Ročné zúčtovanie dane z príjmov z bežnej činnosti
(preddavky boli nižšie ako záväzok) 341/221
- 4) ID – Závazok dane z príjmov z mimoriadnej činnosti 593/341
- 5) VBÚ – Ročné zúčtovanie dane z príjmov z mimoriadnej
činnosti (preddavky boli vyššie ako záväzok) 221/341

Účtovanie priamych daní	
Schéma účtu 342 – Daň z príjmov (doklad ZVL)	
Na tomto účte sa účtuje daň z príjmov zo závislej zárobkovej činnosti	
MD	D
342 – Ostat. priame dane	
- ročné zúčt. dane (pred. > skut. daň) 342/331	- preddavok dane z príjmov zamestn. 331/342 - ročné zúčt. dane (pred. < skut. daň) 331/342

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Príklady:

- 1) ZVL - Zrážka preddavku dane z príjmov zamestnancov 331/**342**
- 2) ZVL – Ročné zúčtovanie dane z príjmov zamestnancov
(preddavky počas roka boli vyššie ako skutočná daň) **342**/331
- 3) ZVL – Ročné zúčtovanie dane z príjmov zamestnancov
(preddavky počas roka boli nižšie ako skutočná daň) 331/**342**
- 4) ID – Daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti 532/**345**
- 5) ID – Daňové priznanie k dani z motorových vozidiel 531/**345**
- 6) ID – Závazok z ostatných daní a poplatkov 538/**345**
- 7) VBÚ – Úhrada daní a poplatkov z BÚ **345**/221

Téma: Účtovanie nepriamych daní

Skupina 34 – Zúčtovanie daní a dotácií

- **Nepriame dane:**
 - **343 – Daň z pridanej hodnoty** (DPH na vstupe, DPH na výstupe),
 - **345 – Ostatné dane a poplatky (spotrebné dane – daň z piva, z vína, z liehu a destilátov, z tabaku a tabakových výrobkov, z minerálnych olejov, palív a mazív, daň z uhlia, elektriny a plynu).**

Účtovanie nepriamych daní		
Schéma účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty		
MD	343 – DPH	D
- daň na vstupe		- daň na výstupe
- daň. pohľadávka (pri nákupe)		- daň. záväzok (pri predaji)
- nadmerný odpočet		- vlastná daň. povinnosť

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Príklad:

1) PFA – Nákup surovín na faktúru – daň na vstupe

a) cena surovín	2 200,-	111/ -
b) DPH 20 %	440,-	343/ -
c) celková suma	2 640,-	- /321

2) VFA – Predaj výrobkov odberateľovi na faktúru – daň na výstupe

a) cena výrobkov	1 000,-	- /601
b) DPH 20 %	200,-	- / 343
c) suma faktúry	1 200,-	311/ -

Účtovanie nepriamych daní

Schéma účtu 345 – Ostatné dane a poplatky (doklad ID)

MD 345 – Ostat. dane a poplatky D

- daň na vstupe	- daň na výstupe
- daň. pohľadávka (pri nákupe)	- daň. záväzok (pri predaji)
- nadmerný odpočet	- vlastná daň. povinnosť

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Príklad: ukážka účtovania nepriamych daní

1) PFA – Nákup vína od zahraničného dodávateľa 70 000,-		111/321
2) JCD – Výmer colného úradu		
a) Colné poplatky	10 000,-	111/ -
b) Spotrebná daň	40 000,-	345/ -
c) DPH 20 % (11+12a+12b)	24 000,-	343/ -
d) Spolu (záväzok voči CO)	74 000,-	- /379
3) PRI – Príjem vína na sklad v OC	80 000,-	112/111
4) VBÚ – Úhrada záväzku zahraničnému dodáv. 70 000,-		321/221
5) VBÚ – Úhrada záväzku voči colnému orgánu 74 000,-		379/221

Opakovanie TC – precvičenie učiva v pracovných listoch !

Pracovný list č. 11

Účtovanie daní

MD / D

- 1) VBÚ – zaplatený preddavok na daň z príjmu ÚJ
- 2) ID – zúčtovanie záväzku dane z príjmu z bežnej činnosti ÚJ
- 3) VBÚ – zúčt. rozdielu dane z príjmu ÚJ, ak preddavky boli nižšie ako záväzok ..
- 4) ID – zúčtovanie záväzku dane z príjmu z mimoriadnej činnosti ÚJ
- 5) VBÚ – zúčt. rozdielu dane z príjmu ÚJ, ak preddavky boli vyššie ako záväzok ..
- 6) ZVL – preddavok na daň z príjmov zamestnancov (zrážka zo mzdy)
- 7) VBÚ – úhrada dane z príjmu za zamestnancov
- 8) ZVL – ročné zúčtovanie dane z príjmu zamestnancov, ak preddavky
boli vyššie ako skutočná suma
- 9) ID – daňové priznanie k dani z motorových vozidiel
- 10) VPD – úhrada dane z motorových vozidiel (podľa daň. priznania)
- 11) ID – daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti
- 12) ID – vznik záväzku na zapltenie administratívnych poplatkov
- 13) VBÚ – úhrada administratívnych poplatkov
- 14) PFA – nákup materiálu od zahranič. dodávateľa..150 000,-
- a) JCD – výmer colného orgánu
 - colné poplatky.....40 000,-
 - DPH.....
 - celková suma na úhradu col. orgánu.....
- 15) VBÚ – úhrada faktúry zahraničnému dodávateľovi.....
- 16) VBÚ – úhrada záväzku voči colnému orgánu.....
- 17) PFA – nákup tabakových výrobkov zo zahraničia
 - a) Cena tabakových výrobkov..... 300 000,-
 - b) JCD – výmer colného orgánu
 - colné poplatky..... ..50 000,-
 - spotrebná daň z tabakových výrobkov..150 000,-
 - DPH.....
 - celkový záväzok voči colnému orgánu.....
 - c) VBÚ – úhrada záväzku voči zahraničnému dodávateľovi.....

- d) VBÚ – úhrada záväzku voči colnému orgánu v cene
- e) PRI – prevzatie tabakových výrobkov na sklad v OC..... ..
- 18) VFA – predaj dovezených tabakových výrobkov
- a) predajná cena výrobkov.....500 000,-
- b) spotrebná daň z tabak. výr.....150 000,-
- c) DPH..... ..
- d) celková suma faktúry..... ..
- 19) VYD – vyskladnenie tabakových výrobkov v OC..... ..
- 20) VBÚ – inkaso pohľadávky od odberateľa..... ..

Téma: Iné pohľadávky a záväzky

- **Skupina 37 – Iné pohľadávky a iné záväzky**

Účtujú sa podľa RÚO na účtoch od 371- 379

Najčastejšie ide o použitie účtov: 371 – Pohľadávky z predaja podniku

372 – Záväzky z kúpy podniku

378 – Iné pohľadávky

379 – Iné záväzky

Účet 371 a 372 sa používa na zaúčtovanie vzájomných kúpnopredajných vzťahov pri kúpe a predaji podniku, alebo jeho častí.

Účtovanie u predávajúceho podnik a jeho častí:

- 1) Zmluva o predaji podniku v PC 50 000,- 371/688
- 2) VBÚ – Inkaso predajnej ceny 50 000,- 221/371

Účtovanie u kupujúceho podnik a jeho častí:

1. Zmluva o kúpe podniku a jeho častí:
 - a/ budovy 30 000,-
021/372
 - b/ zariadenia DHM 20 000,-
022/372
2. VBÚ – úhrada kúpnej ceny podniku a jeho častí 50 000,-
372/221

Na účtoch 378 – Iné pohľadávky a 379 – Iné záväzky sa účtujú také pohľadávky a záväzky, ktoré nie sú obsiahnuté v ostatných skupinách účtov tejto triedy. Najčastejšie sa tu účtujú účtovné prípady, napríklad nákup materiálu a tovaru zo zahraničia, alebo zrážky zamestnancom z miezd – účet 379. V prípade iných pohľadávok – účet 378, to sú nároky ÚJ voči poisťovniam na úhradu škôd a ďalšie...

Ukážka účtovania na účte 378 a 379:

1. JCD - jednotný colný doklad		
a/ poplatky za materiál	200,-	111/-
b/ 20 % DPH	40,-	343/-
c/ spolu záväzok	240,-	-/ 379
2. VBÚ – úhrada colnici	240,-	379/221
3. ZVL – zrážka zamestnancom na sporenie		331/ 379
4. VBÚ – odvod zrazeného sporenia		379/221
5. ID – Nárok na náhradu škody od poisťovne		378/638
6. VBÚ – úhrada od poisťovne za škodu		221/ 378

IV Tematický celok: Z á s o b y

Téma: Členenie a oceňovanie zásob

- **Trieda 1 – Zásoby**

Zásobami sú:

a/ nakupované zásoby:

- **materiál:** suroviny, pomocné látky, prevádzkové látky, náhradné súčiastky, obaly a hmotný majetok,
- **tovar:** je všetko to, čo ÚJ nakupuje a ďalej predáva v nezmenenom stave
- **zvieratá:** patria tu mladé zvieratá, zvieratá vo výkrme, včelstvo, kožušinové zvieratá, krdle sliepok, husí, psy a pod.

b/ zásoby vlastnej výroby:

- **nedokončená výroba:** produkty, ktoré prešli výrobou, ale neboli dokončené
- **polotovary vlastnej výroby:** produkty, ktoré nie sú finálnym výrobkom
- **výrobky:** produkty vlastnej výroby, ktoré sú určené na predaj
- **zvieratá vlastného chovu**

- **Oceňovanie zásob:**

- **obstarávacia cena (OC)** - používa sa pri nakupovaných zásobách,
- **vlastné náklady (VN)** – používa sa pri zásobách, ktoré sú výsledkom vlastnej činnosti, napr. pri nedokončenej výrobe, polotovaroch vlastnej výroby, výrobkoch, zvieratách. Ide tu o priame aj nepriame náklady spojené s výrobou vlastných zásob.
- **reprodukčná obstarávacia cena (ROC)** – týka sa zásob nadobudnutých bezplatne (prijaté dary), taktiež prebytky zásob zistené pri inventarizácii, v poľnohospodárskych podnikoch sú to príchovky zvierat, ak sa nedajú zistiť VN.

- **Ukážka tvorby obstarávacej ceny zásob pri nákupe:**

Obstarávacia cena (OC) = cena zásob + náklady spojené s obstaraním (napr. preprava, provízia, poistenie, clo...)

Ukážka:

Obstarania zásob materiálu od dodávateľa /nákupom/

Príklad:

5) PFA – Nákup materiálu od dodávateľa

a/ cena materiálu	1 000,-	111/-
b/ 20% DPH	200,-	343/-
c/ spolu	1 200,-	-/321

6) PFA – Preprava materiálu od dodávateľa

a/ cena prepravy	100,-	111/-
b/ 20% DPH	20,-	343/-
c/ spolu	120,-	-/321

7) PFA – Prevod materiálu na sklad v OC 1 100,- 112/111

8) VBÚ – Úhrada dodávateľovi za materiál a prepravu 1 320,- 321/221

Sumy vyznačené farebne tvoria OC nakupovanému materiálu!

Ďalšie spôsoby obstarania zásob neskôr v téme **spôsoby obstarania zásob!**

Ukážka účtovania zásob :

Účtovanie o materiáli			
Schéma:			
MD 111	D	MD 321	D
1a) 2 200,-	4) 2 220,-	3) 2 640,-	1c) 2 640,-
2a) 20,-			
MD 343	D	MD 211	D
1b) 440,-			2c) 24,-
2b) 4,-			
MD 112	D	MD 221	D
4) 2 220,-	5) 500,-		3) 2 640,-
	MD 501	D	
	5) 500,-		

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

• Spôsoby účtovania zásob

- **Spôsob A** – používajú účtovné jednotky, pre ktoré platí povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom,
 - nákup zásob a náklady s tým spojené sa účtujú na majetkových účtoch (112, 132), ich úbytok sa účtuje priebežne počas celého účtovného obdobia,
 - v priebehu účtovného obdobia sa priebežne musí vykonávať inventarizácia zásob,
- **Spôsob B** – používajú účtovné jednotky, pre ktoré neplatí povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom
 - nákup zásob a náklady s tým spojené sa účtujú na nákladových účtoch (501, 504),
 - na konci účtovného obdobia sa začiatkový stav zásob preúčtuje do nákladov (napr. 501/112),
 - skutočný stav zistený inventarizáciou sa zaúčtuje ako prírastok zásob a zníženie nákladov (napr. 112/501).

U k á ť k a

		Spôsob A	Spôsob B
1. PFA – Nákup tovaru od zahran. dodáv	20 000,-	131/321	504/321
2. JCD			
a) Colné poplatky	2 000,-	131/ -	504/ -
b) DPH 20 %	4 400,-	343/ -	343/ -
c) Spolu záväzok col. úradu	6 400,-	- /379	- /379
3. PRI - Príjem tovaru na sklad v OC	22 000,-	132/131	-----
4. VBÚ - Úhrada zahran. dodávateľovi	20 000,-	321/221	321/221
5. VBÚ - Úhrada colnému úradu	6 400,-	379/221	379/221
6. ID - Prevod ZS do spotreby	500,-	-----	504/132
7. ID - Zaučt. skut. stavu – inventarizácia	1 200,-	-----	132/504
8. VPFA – Obstaranie tovaru vo vlastnej réžii	1 000,-	131/621	504/621
9. VPFA – Preprava tovaru vlastnou dopravou	10,-	131/622	504/622
10. PRI – Príjem tovaru na sklad vo VN	1 010,-	132/131	-----

• Spôsob obstarania zásob

- nákupom – dodávateľsky,
- vlastnou výrobou / vlastnou činnosťou/
- bezplatným nadobudnutím – darovaním,
- vkladom podnikateľa do podnikania

Téma: Obstaranie zásob nákupom - dodávateľsky:

Tento spôsob obstarania zásob sa vyskytuje v ÚJ najčastejšie, je to klasický nákup u dodávateľa na dodávateľskú faktúru, alebo v hotovosti.

Ukážka: účtovanie spôsobom A

1/ PFA – Dodávateľská faktúra za materiál

a/ cena materiálu	1 000,-	111/-
b/ 20 % DPH	200,-	343/-
c/ spolu suma	1 200,-	-/321

2/ VPD – preprava materiálu zaplatená v hotovosti

a/ cena prepravy	100,-	111/-
b/ 20 % DPH	20,-	343/-
c/ spolu suma	120,-	-/211

3/ PRI – prevod materiálu na sklad v OC 1 100,- 112/111

4/ VYD – spotreba materiálu vo výrobe 500,- 501/112

5/ VBÚ – úhrada dodávateľovi za materiál 1 200,- 321/221

Pri spôsobe účtovania **B** sa obstaranie zásob účtuje na nákladovom účte, v tomto prípade účet – 501. Prevod zásob na sklad a ich úbytok sa neúčtuje.

Téma: Obstaranie zásob vo vlastnej réžii:

V niektorých prípadoch ak je to pre ÚJ výhodné si môže potrebný materiál vyrobiť sama. Príkladom je napr. výroba prepravných obalov, náhradných dielov a pod. Niektoré ÚJ majú vlastné podnikové predajne, do ktorých si tieto vlastné výrobky prepravujú vlastnými dopravnými prostriedkami. Dokladom je VPFA – vnútropodniková faktúra. Účtovanie je nasledovné:

Ukážka: účtovanie spôsobom A

1/ VPFA – vnútropodniková faktúra za vyrobený materiál 100,-
111/621

2/ VPFA – vnútropodniková faktúra za prepravu materiálu 20,-
111/622

3/ PRI – prevod materiálu na sklad v ocenení VN 120,-
112/111

Pri účtovaní zásob **spôsobom B** sa obstaranie zásob účtuje priamo **na nákladovom účte** nasledovne:

1. VPFA – vnútro podniková faktúra za prepravu materiálu 20,-

111/622

2. VPFA – vnútro podniková faktúra za vyrobený materiál 100,-

501/621

Téma: Výdaj materiálových zásob zo skladu:

Výdaj zásob zo skladu je úbytok majetku, ktorý sa účtuje podľa toho, na ktorý účel sa tento majetok vydal. Môže to byť:

- spotreba na výrobné alebo iné hospodárske účely,
- predaj,
- bezplatné odovzdanie,
- výdaj na reprezentáciu firmy,
- manká a škody a iné.

Najčastejšie sa vydávajú zásoby materiálu zo skladu, pretože sa z neho vyrábajú rôzne výrobky. V prípade tovaru ide o jeho úbytok z predajni najčastejšie v dôsledku predaja.

Téma: Výdaj zásob tovaru zo skladu a z predajne:

Podobne ako pri účtovaní zásob materiálu, o úbytku tovaru sa hovorí vtedy, keď tovar predávame, darujeme ho, poskytujeme ho na reprezentáciu firmy a tiež keď ide o jeho manko a škodu.

Tovar sa najčastejšie predáva za hotovosť / cez registračnú pokladnicu /. Môže sa predávať aj na faktúru odberateľom /VFA/ Pri jeho predaji vznikajú tržby /604/ a príjem do pokladnice účet /211/, alebo vznikajú pohľadávky voči odberateľom /311/.

Úbytok tovaru z predajne sa zaúčtuje: 504/132

Rozdiel účtov 504 a 604 predstavuje obchodnú maržu ÚJ

Ukážka účtovania predaja tovaru a jeho úbytku zo skladu a predajne:

1/VFA za predaj tovaru odberateľom:		
a/cena tovaru	2 000,-	-/ 604
b/DPH 20 %	400,-	-/343
c/celková suma faktúry	2 400,-	311/-
2/ VBÚ – Inkaso pohľadávky na bankový účet	2 400,-	221/311
3/ VYD – Úbytok tovaru zo skladu /predaný tovar/	1 800,-	504/132
4/ PPD – predaj tovaru v hotovosti		
a/ cena tovaru	500,-	-/604
b/ DPH 20%	100,-	-/343
c/ celková suma	600,-	211/-
5/ ID – predaný tovar	400,-	504/132

Ukážka účtovania úbytku zásob z rôznych dôvodov: účtovanie spôsobom A

1) VFA – Predaj nepotrebného materiálu		
a) Predajná cena materiálu	6 000,-	- /642
b) DPH 20 %	1 200,-	- /343
c) Predajná cena s daňou	7 200,-	315/ -
2) VYD - Úbytok materiálu na sklade v OC	5 000,-	501/112
3) ID – Darovanie tovaru základnej škole		
a) OC tovaru	2 000,-	- /112
b) DPH 20 %	400,-	- /343
c) Spolu hodnota daru	2 400,-	543/ -
4) ID – Zavinené manko na materiáli nad normu prirodzených úbytkov		
a) OC materiálu	500,-	- /112
b) DPH 20 %	100,-	- /343
c) Spolu manko	600,-	549/ -

Opakovanie TC – precvičenie učiva v pracovnom liste a problémovej úlohe!

Pracovný list č. 12

Cvičenie zamerané na účtovanie obstarania zásob spôsobom A a B

2. PFA – nákup materiálu – zaúčtujte spôsobom A:

- a) cena materiálu80 000,-
b) DPH.....
c) celková suma faktúry.....

3. VPD – za prepravu materiálu.....3 000,-

4.– prevzatie materiálu na sklad v OC.....

5. Zaúčtujte nákup tovaru od zahraničného dodávateľa spôsobom B:

- a) PFA – cena tovaru.....200 000,-
b) JCD
• colné poplatky.....70 000,-
• DPH.....
• záväzok voči colnému orgánu.....
c) Prevod ZS tovaru do spotreby70 000,-
d) Zistenie KS tovaru pri inventarizácii60 000,-

6. ID – manko na tovare nad normu prirodzených úbytkov

- a. OC tovaru10 000,-
b. DPH
c. spolu manko.....

7. VFA – predaj tovaru

- a) predajná cena tovaru.....6 000,-
b) DPH
c) predajná cena s daňou

8. ID – darovanie materiálu

- a) cena darovaného materiálu8 000,-
b) DPH
c) cena darovaného materiálu spolu

9. ID – škoda na materiáli spôsobená povodňou30 000,-

10. ID – reklamačný zápis na 130 ks materiálu po 5,-Sk

a) OC materiálu.....

b) DPH.....

c) spolu

Problémová úloha k téme účtovanie zásob

Zaúčtujte:	Spôsob A	Spôsob B
1) PFA – lieh od zahraničného dodávateľa 20 000,-.....
2) JCD		
a. Colné poplatky 2 000,-
b. DPH 20 %
c. Spolu
3) PRI -
4) VBÚ - Úhrada zahran. dodáv.
5) VBÚ - Úhrada colnému úradu
6) ID -
7) ID -
8) VPFA – Obstaranie tovaru vo vlastnej réžii 2 000,-.....
9) VPFA – Preprava tovaru vlastnou dopravou 90,-
10) PRI -
11) VFA – Predaj nepotrebného materiálu		
a) predajná cena materiálu 8 000,-.....
b) DPH
c) Predajná cena s daňou.....
12) VYD - Úbytok materiálu na sklade v OC .. 7 000,-
13) ID – Darovanie tovaru základnej škole		
a. OC tovaru 2 000,-
b. DPH 20%
c. Spolu hodnota daru
14) ID – Zavinené manko na materiáli nad normu prirodzených úbytkov		
a. OC materiálu
b. DPH 20%
c. Spolu manko 2 000,-

Téma: Reklamácie materiálu a tovaru

- vznikajú pri nezrovnalostiach nakupovaných zásob medzi dodávateľom zásob alebo prepravcom a kupujúcim, ktoré sa týkajú kvality dodávky, množstva, počtových chýb vo faktúre a pod.,
- riešenie voči obchodným partnerom sa nazýva **reklamácia**.
- reklamácia môže byť vybavená, alebo zamietnutá druhou stranou
- v prípade zamietnutia reklamácie ju môžeme odpísať cez účet 546
- obchodný partner môže finančné prostriedky z uznanej reklamácie vrátiť na BÚ, alebo zaslať kvalitný tovar, materiál apod. odberateľovi

Príklady na účtovanie reklamácii zásob materiálu:

1) PFA – Nákup materiálu na faktúru

a) cena materiálu	2 000,-	111/ -
b) DPH 20 %	400,-	343/ -
c) suma faktúry	2 400,-	- /321

2) VBÚ – Úhrada faktúry dodávateľovi 2 400,- 321/221

3) ID – Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi za dodávku nekvalitného materiálu

a) cena materiálu	1 000,-	- /111
b) DPH 20 %	200,-	- /343
c) suma faktúry	1 200,-	315/ -

4) ID – Uznaná reklamácia v plnej výške vrátená vo forme kvalitného materiálu

a) cena materiálu	1 000,-	111/ -
b) DPH 20 %	200,-	343/ -
c) suma faktúry	1 200,-	- /315

alebo

5) ID – Uznaná reklamácia v plnej výške vrátená v peniazoch na bankový účet

	1 200,-	221/315
--	---------	---------

alebo

6) ID – Zamietnutá reklamácia v súdnom spore 1 200,- 546/315

Zo strany dodávateľa:

7) ID – Uznaná reklamácia voči odberateľovi zo strany dodávateľa – dobropis		
a) cena materiálu	1 000,-	601/ -
b) DPH 20 %	200,-	343/ -
c) suma faktúry	1 200,-	- /325
8) VBÚ – Úhrada reklamovanej sumy odberateľovi	1 200,-	325/221

Téma: Inventarizačné rozdiely na zásobách

Podľa zákona o účtovníctve má povinnosť ÚJ aspoň jedenkrát ročne vykonať inventarizáciu zásob. Inventarizáciu vykonáva vedúci pracovník, alebo člen inventarizačnej komisie, ktorý vyhotovuje z inventarizácie zásob **inventúrny súpis zásob**.

Za zásoby ich stav a správnosť skladovania zodpovedá hmotne zodpovedný pracovník – najčastejšie to je skladník, alebo vedúci prevádzky.

Pri inventarizácii sa uskutočňuje: **fyzická inventúra a dokladová /účtovná/ inventúra**
Porovnaním fyzickej a dokladovej inventúry sa **vyčíslujú inventarizačné rozdiely**, ktoré
Môžu byť vyčíslené ako: **manko** fyzická inventúra je menej ako dokladová inventúra, alebo
prebytok, keď je fyzická inventúra viac ako dokladová inventúra

Účtovanie inventarizačných rozdielov:

1. ID – prebytok na tovare zistený pri inventarizácii	132/648
2. ID – prebytok na materiáli zistený pri inventarizácii	112/648
3. ID – manko na tovare nezavinené	504/132
4. ID – manko na tovare zavinené	549/132
5. ID – manko na materiáli nezavinené	501/112
6. ID – manko na materiáli zavinené	549/112
7. ID – manko na tovare predpísané zamestnancovi k náhrade	335/132
8. ZVL – manko na materiáli zavinené zrazené zo mzdy zamestnanca	331/335
9. PPD – manko na tovare zavinené uhradené do pokl.	211/335
10. ID – uhradené manko na tovare do pokladnice	211/648

Učivo o zásobách preveriť v teste!

Test na účtovanie zásob

V účtovnej jednotke Alfa, s. r. o. sú rôzne druhy majetku: budova, software, inventár, peniaze v pokladnici, CP so splatnosťou do 1 roka, suroviny, poštové známky, výrobky, KPO, stroje, pozemok, licencie, akcie so splatnosťou nad 1 rok, kolky, stravné lístky, peniaze na BÚ.

Rozdeľte tento majetok z hľadiska jeho používania:

.....
.....

Určte spôsoby nadobudnutia zásob a ich oceňovanie:.....

.....

Vysvetlite rozdiely účtovania obstarania zásob spôsobom A a B:

.....

Určte správne zaúčtované účtovné prípady /v dvojici zakrúžkujte správny účtovný prípad/

1. VYD – Spotreba materiálu	111/112	501/112
2. PFA – Nákup materiálu spôsob B	111/321	501/321
3. ID – manko na materiáli do normy	501/112	549/112
4. ID – tovar odobratý na vzorku	501/132	504/132
5. ID – prebytok na tovare pri invent.	132/604	132/648
6. PPD – tržba za tovar v hotovosti	211/132	211/604

Zaúčtujte:

1. PFA – od dodávateľa z ČR za materiál:
a/ cena materiálu 100 000 CZK v kurze 25,- CZK/1 eur
zápis v AE
2. JCD - colný doklad a/ poplatky 200,- eur
b/ 20% DPH
c/ spolu záväzok voči colnici
3. VBÚ – úhrada dodávateľovi do ČR v kurze 25, 50 CZK/1 euro
Zápis v AE
4. VBÚ – úhrada colnému orgánu

Téma: Súvislý príklad na účtovanie zásob

1/PFA – Nákup liehu od zahran. dodáv.....	20 000,-
2/JCD		
a/ Colné poplatky	2 000,-
b/ DPH
c/ Spolu
3/ PRI -
4/ VBÚ - Úhrada zahran. dodáv.
5/ VBÚ - Úhrada colnému úradu
6/ ID -
7/ ID -
8/ VPFA – Obstaranie tovaru vo vlastnej réžii	2 000,-
9/ VPFA – Preprava tovaru vlastnou dopravou	90,-
10/ PRI -
11/ VFA – Predaj nepotrebného materiálu		
a/ Predajná cena materiálu	8 000,-
b/ DPH
c/ Predajná cena s daňou.....	
12/ VYD - Úbytok materiálu na sklade v OC ..	7 000,-
13/ ID – Darovanie tovaru základnej škole		
a/ OC tovaru	2 000,-
b/ DPH
c/ Spolu hodnota daru
14/ ID – Zavinené manko na materiáli nad normu prirodz. úbytkov		
a/OC materiálu
b/ DPH
c/ Spolu manko	2 000,-
15/ PPD – predaj tovaru	500,-
16/ ID – predaný tovar	400,-
17/ VYD – úbytok predaného materiálu	900,-
18/ ID – spotreba materiálu vo výrobe	12 000,-

V Tematický celok: Dlhodobý majetok

Téma: Charakteristika DM, jeho členenie

- **Trieda 0 – Dlhodobý majetok**

Charakteristika – DM má dlhodobý charakter, ktorý určuje doba jeho využívania v ÚJ, ktorá je dlhšia ako jeden rok. Pre ÚJ tento majetok predstavuje dlhodobovo viazané finančné prostriedky. **Dlhodobým majetkom je:**

- **skupina 01 – Dlhodobý nehmotný majetok**
- **skupina 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný**
- **skupina 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný**
- **skupina 04 – Obstaranie dlhodobého majetku** (eviduje sa tu obstarávacia cena DM)
- **skupina 07 a 08 – Oprávky k dlhodobému majetku**
 - **doklady – PFA, VPD, ZAZ, ZAV**
 - **k DM patria:** softvér, ocenieľné práva, pozemky, stavby, SHV, umelecké diela a zbierky, cenné papiere a podiely, ostatný DNM, DHM a DFM, dlhodobé pohľadávky, ...
 - **analytická evidencia:** vedie sa podľa jednotlivých druhov DM na inventárnych kartách DHM a DNM,

Platí: 01 = 01/1 + 01/2 + ...

Členenie :

Dlhodobý nehmotný majetok – ocenenie je vyššie ako **2 400,- eur** v jednotlivom prípade a doba použiteľností je dlhšia ako jeden rok. / napr. softvér, aktivované náklady na vývoj, ocenieľné práva a pod../

Dlhodobý hmotný majetok

- pozemky, stavby, byty, nebytové priestory, umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov,
- samostatné hnutel'né veci alebo súbory hnutel'ných vecí, ktorých ocenenie je vyššie ako **1 700,- eur** a doba používania v ÚJ je dlhšia ako jeden rok,

Dlhodobý finančný majetok

- sú cenné papiere a podiely so splatnosťou nad jeden rok, pôžičky poskytnuté iným subjektom so splatnosťou nad jeden rok,

Dlhodobé pohľadávky

- sú pohľadávky s dohodnutou dobou splatnosti nad jeden rok / vystavené faktúry odberateľom /

Téma: Oceňovanie dlhodobého majetku a spôsoby obstarania

• Oceňovanie DM:

Dlhodobý majetok a jeho technické zhodnotenie sa v ÚJ oceňuje **vstupnou cenou** podľa toho, ako ho účtovná jednotka nadobudla. Poznáme tieto ceny:

- **obstarávacía cena (OC)** - používa sa pri nakupovanom DM, ide o cenu DM a všetky vynaložené náklady spojené s jeho obstaraním (doprava, montáž, clo...),
- **reprodukčná obstarávacía cena (ROC)** – je to cena, za ktorú by sa DM obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje. ROC sa týka DM nadobudnutého darom, vlastnou činnosťou, ak je ROC nižšia ako VN, bezplatným nadobudnutím a DM novozisteným pri inventarizácii,
- **vlastné náklady (VN)** – všetky priame a nepriame náklady súvisiace s vytvorením DM, používajú sa pri DM, ktorý bol vytvorený vlastnou činnosťou, ak sú VN nižšie ako ROC.

• Spôsoby obstarania DM:

- kúpou – dodávateľsky,
- vlastnou činnosťou (vo vlastnej réžii),
- bezplatným nadobudnutím – darovaním,
- prevodom podľa platných predpisov,
- preradením DM z osobného užívania do podnikania.

Obstarávanie DM sa účtuje prostredníctvom kalkulačných účtov 041, 042, 043 – sledujú sa tu jednotlivé zložky OC. Prevod na majetkové účty 01, 02, 03 sa DM zaúčtuje na základe dokladu - **Zápis o zaradení do užívania (ZAZ)**.

Príklad na zopakovanie učiva 4. ročníka

1) PFA – Nákup pletacieho stroja		
a) Cena stroja	3 600,-	042/ -
b) DPH 20 %	720,-	343/ -
c) Celková suma faktúry	4 320,-	- /321
2) PFA – Preprava stroja		
a) Cena prepravy	100,-	042/ -
b) DPH 20 %	20,-	343/ -
c) Celková suma faktúry	120,-	- /321
3) VPD – Montáž pletacieho stroja	200,-	042/211
4) ZAZ – Zaradenie stroja do užívania v OC	3 900,-	022/042
5) VBÚ – Úhrada faktúry za stroj a prepravu z BÚ	4 440,-	321/221

Príklad:

1) PFA – Nákup softvéru		
a) Cena softvéru	3 000,-	041/ -
b) DPH 20 %	600,-	343/ -
c) Spolu	3 600,-	- /321
2) VPD – Provízia zaplatená v hotovosti	20,-	041/211
3) VPD – Poistenie zaplatené v hotovosti	30,-	041/211
4) ZAZ – Zaradenie softvéru do užívania v OC	3 050,-	013/041
5) VBÚ – Úhrada faktúry za softvér	3 600,-	321

• Odpisovanie DM

- **Odpisy** - miera opotrebenia DM za účtovné obdobie vyjadrená v peniazoch.
 - **účtovné** – vyjadrujú reálny pokles hodnoty majetku, určuje si ich účtovná jednotka v odpisovom pláne podľa času, vo vzťahu k výkonom,

- **daňové** – vyplývajú zo zákona o daní z príjmov, ktorý určuje maximálnu výšku odpisov DM, ktoré sa berú do úvahy pri určovaní základu dane z príjmov.
-
- **Oprávky** – kumulované odpisy evidované od začiatku používania DM až po súčasnosť.

Platí: Zostatková hodnota (ZH) = Vstupná cena (VC) – Oprávky

- **Metódy odpisovania** – nemôže sa zmeniť po celý čas odpisovania DM,
 - **rovnomerné** – z hľadiska doby životnosti DM,
 - **zrýchlené** – vo vzťahu k výkonom (podľa výroby).
- **Vyrad'ovanie DM**
 - likvidáciou v dôsledku morálneho alebo fyzického opotrebenia,
 - predajom nepotrebného DM,
 - darovaním,
 - prevodom podľa platných predpisov,
 - v dôsledku manka alebo škody,
 - preradením majetku z podnikania do osobného užívania,
 - vkladom do inej obchodnej spoločnosti.

Pred vyradením DM z účtovníctva musí byť majetok odpísaný do výšky OC. Ak má ešte ZC, musí sa odpísať jednorazovo do nákladov podľa spôsobu vyradenia, ktoré sa účtuje podľa dokladu – **ZAV- Záznam o vyradení DM.**

S c h é m a :

Účtovanie o dlhodobom majetku

Schéma:

MD	042	D	MD	321	D
1a)	4 000,-	4) 4 100,-	5)	4 800,-	1c) 4 800,-
2	50,-				
3	50,-				

MD	343	D	MD	211	D
1b)	800,-			2	50,-
				3	50,-

MD	022	D	MD	221	D
4)	4 100,-			5)	4 600,-

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Téma: Obstaranie DM kúpou

Najčastejší spôsob obstarania dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

Obstaranie DM sa účtuje prostredníctvom kalkulačných účtov 041, 042, 043. Na týchto účtoch sa tvorí obstarávacia cena DM.

Po skončení procesu obstarania DM sa tento zaúčtuje na príslušné majetkové účty v účtovej skupine 01, 02, 03, 06. Pred zaúčtovaním sa musí DM zaradiť do užívania – **dokladom je vyhotovený záznam /protokol/ o zaradení DM do užívania – ZAZ**

O dlhodobom majetku sa vedie evidencia na kartách dlhodobého majetku, alebo prostredníctvom PC na zostavách.

Ukážka nákupu DM – dodávateľský spôsob obstarania DM

1) PFA – Nákup výrobného stroja		
a. Cena stroja	3 000,-	042/ -
b. DPH 20 %	600,-	343/ -
c. Spolu	3 600,-	- /321
2) VPD – Preprava stroja zaplatená v hotovosti 20 ,-		042/211
3) VPD – Montáž stroja zaplatená v hotovosti 30,-		042/211
4) ZAZ – Zaradenie stroja do užívania v OC 3 050,-		022/042
5) VBÚ – Úhrada faktúry za stroj 3 600,-		321/221

Téma: Obstaranie DM vo vlastnej réžii

Ak je to pre účtovnú jednotku v niektorých prípadoch výhodné obstaráva si dlhodobý majetok vo vlastnej réžii – vlastnou činnosťou.

Rôzne náklady, ktoré pri obstaraní DHM a DNM vznikajú sa najprv účtujú na príslušných nákladových účtoch v účtovej triede 5 – Náklady . Po skončení obstarania DM vlastnou činnosťou sa všetky náklady spočítajú a **aktivujú sa** na dlhodobý majetok /DHM, DNM/ v účtovej skupine 62 – Aktivácia

Príklad zaúčtovania DM – vlastná réžia:

Účtovná jednotka si sama buduje parkovisko. Pri stavbe parkoviska vznikli nasledovné náklady:

7. VPD – zaplatená projektová dokumentácia	500,-	518/211
8. VYD – spotreba materiálu	3 000,-	501/112
9. ID – aktivácia nákladov pri stavbe	3 500,-	042/624
10. ZAZ – zaradenie parkoviska do užívania	3 500,-	021/042

Rovnako sa účtuje nadobudnutie DM vo vlastnej réžii aj pri dlhodobom nehmotnom majetku, ale pri aktivácii sa použije kalkulačný účet 041 a výnosový účet 623

- | | |
|---|---------|
| 1. ID – aktivácia nákladov pri obstaraní DNM vo vlastnej réžii | 041/623 |
| 2. ID – zaradenie dlhodobého nehmotného majetku /DNM/ do užívania | 013/041 |

Téma: Obstaranie DM bezplatne – darom

Účtovanie bezplatne nadobudnutého dlhodobého majetku / od iných osôb / ovplyvňuje to, či ide o DM **odpisovaný**, alebo **neodpisovaný**

a/ odpisovaný dlhodobý majetok – napr. stavba

- | | | |
|---------------------------------------|----------|---------|
| 1. ID – bezplatne nadobudnutie stavby | 50 000,- | 042/384 |
| 2. ID – zaradenie stavby do užívania | 50 000,- | 021/042 |

b/ neodpisovaný dlhodobý majetok – pozemok

- | | | |
|---------------------------------------|---------|---------|
| 1. ID – bezplatné prevzatie pozemku | 5 000,- | 042/648 |
| 2. ID – zaradenie pozemku do užívania | 5 000,- | 031/042 |

Téma: Obstaranie DM bezplatne – preradením z osobného užívania do podnikania

FO – podnikateľ môže svoj majetok preradiť do podnikania – ako **dodatočný vklad**

Pri preradení sa obstarávacia cena DM zníži o sumu odpisov za roky používania DM v osobnom vlastníctve. V novej cene sa potom DM zaradí do užívania v ÚJ.

O sumu preradeného DM sa zvýši aj stav na účte 491 – Vlastné imanie FO podnikateľa.

Príklad na účtovanie preradenia DM z osobného vlastníctva do podnikania:

Podnikateľ zaradil do podnikania svoju garáž v cene 4 000,- /cena je znížená o odpisy za roky používania v osobnom vlastníctve/

1. ID – preradenie garáže z osobného vlastníctva do podnikania 4 000,- 021/491

Téma: Odpisovanie DM – význam odpisovania

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok sa v procese používania opotrebuje.

Miera opotrebenie DM za účtovné obdobie, vyjadrená v peniazoch predstavuje **odpisy DM**.

Význam odpisovania:

Odpisy vyjadrujú opotrebenie DM, ktoré môže byť fyzické a morálne. Odpisy majú dôležité funkcie a to :

- **nákladovú**, pretože odpisy predstavujú náklady ÚJ /551/
- **reprodukčnú** pomáhajú vyjadriť **opotrebenie DM** a v prípade účtovných odpisov poskytujú obraz o skutočnom opotrebení DM
- **daňovú**, odpisy vyjadrujú podiel nákladov vynaložených na obstaranie DM

ODPISY môžu byť: a/ **účtovné**, ktoré si určuje ÚJ podľa vlastných výpočtov, pri zohľadnení skutočného opotrebenia DM a teda poskytujú verný obraz o opotrebení DM

b/ **daňové**, výpočet je podľa vzorcov pre odpisovanie DM /zákon o odpisoch/ a uznávajú sa do nákladov pre výpočet na daňové účely

Metódy odpisovania:

- rovnomerná metóda
- zrýchlená metóda

Zarad'ovanie DM do odpisov'ych skupin

Pri obstaraní DM a jeho zaradení do užívania ÚJ musí podľa zákona o odpisoch určiť odpisovú skupinu DM. Od 1. 1. 2015 je pre DM určených 6 odpisov'ych skupin ku ktorým je priradená aj doba odpisovania.

Vzorce pre odpisovanie sú uvedené v zákone o dani z príjmov a ich výber závisí od metódy odpisovania, ktorú si zvolí ÚJ. Metódu odpisovania u konkrétneho DM nesmie ÚJ počas doby odpisovania meniť!

Účtovanie odpisov v príkladoch:

ID – ročný odpis softwaru	500,-	551/073
ID – odpis budovy	5 000,-	551/081
ID – mesačný odpis stroja	600,-	551/082

Účtovanie odpisov cez účty oprávok nám umožňuje zistiť zostatkovú cenu DM.

Problémová úloha na účtovania odpisov

Príklad č. 1

Sabina, s. r. o, má nasledovný dlhodobý majetok :

Budova	VC	30 000,-	odpisová skupina 6	koef. odpis.	odpis
Stroje	VC	15 000,-	odpisová skupina 3	koef. odpis.	odpis
Softvér	VC	3 000,-	odpisová skupina 2	koef. odpis.	odpis
Pozemok	VC	25 000,-

Dlhodobý majetok sa doteraz odpisoval 2 roky a používala sa rovnomerná metóda odpisovania.

Úlohy:

a/doplňte koeficient odpisovania

b/ výšku odpisov a oprávok za predchádzajúce 2 roky

c/ zostatkovú cenu DM

c/ zaúčtujte odpisy jednotlivých druhov DM / doplňte ich predkontačne /

MD / D	MD / D
.....
.....

Príklad č. 2

Vypočítajte zostatkovú cenu DM ak viete, že vstupná cena bola 98 000,- a oprávky 23 500,-

Príklady na precvičovanie účtovania odpisov

Účtujte:

1) 1/ ID – ročný odpis výrobných linky	800,-
2) 2/ ID – ročný odpis automobilu	1 200,-
3) 3/ ID – mesačný odpis licencie	400,-
4) 4/ ID – ročný odpis PC	250,-
5) 5/ ID – mesačný odpis softvéru	310,-
6) 6/ ID – mesačný odpis budovy	1 100,-
7) 7/ ID – ročný odpis aktivovaných nákladov na vývoj	3 000,-
8/ ID – ročný odpis stroja	500,-

Téma: Účtovné a daňové odpisy

ODPISY môžu byť: a/ **účtovné**, ktoré si určuje ÚJ podľa vlastných výpočtov, pri zohľadnení skutočného opotrebenia DM a teda poskytujú verný obraz o jeho opotrebení

b/ **daňové**, výpočet je podľa vzorcov pre odpisovanie DM /zákon o odpisoch/ a uznávajú sa do nákladov pre výpočet na daňové účely

Účtovné odpisy – vyjadrujú nepriamo, pomocou oprávok k dlhodobému majetku, zníženie obstarávacej ceny tohto majetku. Na účtoch oprávok k jednotlivým druhom majetku sa zachytia odpisy od začiatku používania majetku / kumulované odpisy / Týmto spôsobom účtovania sa vyjadruje rozdiel medzi **znížením hodnoty majetku a celkovým úbytkom majetku pri vyradení**.

Daňové odpisy – predstavujú tú časť výdavkov, ktorou sa vstupná cena uznáva do nákladov za dané zdaňovacie obdobie. Zákon o dani z príjmov č. 595/2003, Zb. z. určuje maximálnu výšku odpisov DM, ktoré sa pre výpočet daňového základu a výpočtu dane z príjmov, berú do úvahy.

Ak sú účtovné odpisy vyššie ako daňové odpisy tak sa musí daňový základ upraviť o rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi tak, aby suma odpisov nepresahovala sumu daňových odpisov.

Od 1. 1. 2015 bol novelizovaný Zákon o odpisovaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, podľa novelizácie sa mení počet odpisových skupín zo 4 skupín na 6 skupín. Taktiež sa mení aj doba odpisovania / vid'. Zákon o dani z príjmov /

Doba odpisovania hmotného majetku podľa jednotlivých odpisových skupín od roku 2015

Odpisová skupina	Doba odpisovania
1	4 roky
2	6 rokov
3	8 rokov
4	12 rokov
5	20 rokov
6	40 rokov

Úloha: Nájdite v Zákone o odpisoch zaradovanie DM do odpisových skupín a zaradíte nasledovné druhy majetku:

softvér, budova, pozemok, stroj, výrobná linka, počítač,

Téma: Vyrad'ovanie DM - spôsoby vyrad'ovania

DM sa môže vyrad'ovať:

- likvidáciou v dôsledku morálneho a fyzického opotrebenia
- predajom nepotrebného DM
- darovaním
- v dôsledku manka alebo škody
- preradením majetku z podnikania do osobného užívania

Pred vyradením DM sa zisťuje zostatková cena DM. Ak DM má zostatkovú cenu, táto sa musí odpísať podľa spôsobu vyradenia DM do nákladov a to pri likvidácii na účet 551,

pri predaji na účet 541, pri darovaní na účet 543, pri škodách na účet 582, pri manku na účet 549 a pod. V prípade, že DM bol odpísaný pre vyradením, tak sa účtuje iba samotné vyradenie.

Téma: Vyrad'ovanie DM – likvidáciou

Pri likvidácii DM ÚJ zisťuje, či majetok bol úplne odpísaný, alebo má ešte zostatkovú cenu. V prípade, že bol DM už odpísaný tak ho iba vyradí a to vždy vo vstupnej cene. V prípade, že DM ešte má zostatkovú cenu, tak ju najprv odpíše a to jednorazovým zaúčtovaním do nákladov /551/ a potom sa DM vyradí z účtovníctva

Príklad: ÚJ likviduje kovové regály, ktoré sú nefunkčné. Regály už nemajú žiadnu ZC. Ich vstupná cena bola 2 500 EUR

Účtovanie:

1. ZAV – vyradenie kovových regálov - likvidácia 2 500,- EUR 082/022

Príklad: ÚJ likviduje kovové regály, ktoré sú nefunkčné. Vstupná cena bola 2 500,- EUR, oprávky boli 2 300,- EUR, zostatková cena /ZC/ je 200,- EUR

Účtovanie:

1. ID – odpis ZC vyradených regálov 200,- EUR 551/082
2. ZAV – vyradenie regálov z účtovníctva 2 500,- EUR 082/022

Téma: Vyrad'ovanie DM – predajom

ÚJ predáva nevyužitú výrobnú halu. Vstupná cena haly bola 100 000,- EUR a oprávky ku dňu predaja boli 60 000,- EUR, ZC haly je 40 000,- .Hala bola predaná za 50 000,- EUR.

Účtovanie:

1. VFA – predaj výrobnej haly		
a/ cena haly bez DPH	50 000,-	-/ 641
b/ DPH 20%	10 000,-	-/343
c/ spolu	60 000,-	315/-
2. ID – zaúčtovanie ZC výrobnej haly	40 000,-	541/081
3. ZAV – vyradenie haly z DM ÚJ	100 000,-	081/021

Pri posúdení vplyvu predaja na výsledok hospodárenia porovnáваме účet 541 a 641.
ak

sú výnosy, t. j. účet 641 vyššie tak ÚJ má z predaja zisk. Vo vzorovom príklade je to zisk 10 000,- EUR.

Ukážka vplyvu ZC a predajnej ceny DM na VH:

Zostatková cena		Tržby z predaja	Vplyv na VH
50 000,-	=	50 000,-	nepôsobí
50 000,-	=	40 000,-	zníženie
50 000,-	=	60 000,-	zvýšenie

Téma: Vyrad'ovanie DM – bezplatne – darovaním

Podnikateľ môže na základe právnych predpisov darovať DM inej právnickej osobe, napr. škole, domovu dôchodcov, nemocnici a pod.

Príklad:

ÚJ daruje miestnej nemocnici TV prijímač, ktorého VC bola 1 800, eur a oprávky ku dňu darovania boli 450,- eur. Zostatková cena TV prijímača je 1 350,- eur. ÚJ je platcom dph.

Účtovanie:

- | | |
|---|---------|
| 1. ID – odpis zostatkovej ceny TV prijímača 1 350,- EUR | 543/082 |
| 2. ID – dlžná DPH na dar 20% 270,- EUR | 543/343 |
| 3. ZAV – vyradenie TV prijímača z DM ÚJ 1 620,- EUR | 082/022 |

Téma: Vyrad'ovanie DM – v dôsledku mánk a škôd

Predčasné vyradenie DM nastane aj v prípade ak je odcudzený, alebo vznikne na ňom škoda /napr. požiar, živelná pohroma a pod. / Aj v tomto prípade sa zistí zostatková cena poškodeného DM, ktorá sa zaúčtuje do nákladov a to alebo na účet 549, alebo na účet 582. Na účte 582 účtujeme v prípade živelných pohrôm.

V prípade neodpisovaného DM ako sú umelecké diela a zbierky sa celá jeho hodnota odpíše priamo na účet 549 – Manká a škody.

Príklad:

ÚJ vyrad'uje DM – automobil, ktorý bol odcudzený. VC automobilu bola 20 000,- EUR, oprávky ku dňu odcudzenia boli 4 000,- EUR. Jeho ZC bola 16 000,- EUR.

Účtovanie:

1. ID – Zostatková cena odcudzeného automobilu 16 000,- EUR 549/082
2. ZAV – Vyradenie automobilu z DM ÚJ 20 000,- EUR 082/022

Príklad:

ÚJ vyrad'uje DM – budovu, ktorá bola poškodená požiarom. VC budovy bola 30 000,- EUR, oprávky ku dňu poškodenia žvlom boli 16 000,- EUR. Jej ZC bola 14 000,- EUR

Účtovanie:

1. ID – Zostatková cena poškodenej budovy 14 000,- EUR 582/081
2. ZAV – Vyradenie budovy z účtovníctva 30 000,- EUR 081/021

Téma: Vyrad'ovanie DM – preradením z podnikania do osobného užívania

FO – podnikateľ preraduje z podnikania do osobného užívania garáž, ktorej VC bola 10 000,- a oprávky ku dňu preradenia boli 2 000,- ZC je 8 000,-

O zostatkovú cenu preradeného DM sa zníži vklad podnikateľa do firmy.

Účtovanie:

1. ID – zníženie vkladu do podnikania o zostatkovú cenu DM 8 000,- 491/081
2. ZAV – vyradenie DM z podnikania vo VC 10 000,- 081/021

Príklady na účtovanie obstarania a vyrad'ovania DM

1. Firma ABC **prevzala do daru** chladiaci box, ktorý zaradila do užívania:
 - a) ID – prevzatie daru - chladiaceho boxu 1 800,- 042/413
 - b) ZAZ – zaradenie boxu do užívania v ROC 1 800,- 022/042
- 2) ID – Ročný odpis chladiaceho boxu 300,- 551/082
- 3) Firma ABC (platiteľ DPH) **daruje** chladiaci box odbornej škole:
 - a) ZC stroja 1 500,- - /082
 - b) DPH 20 % 300,- - /343
 - c) Spolu 1 800,- 543/ -
- 4) ZAV – vyradenie boxu z užívania vo VC 1 800,- 082/022
- 5) Firma XYZ buduje **vo vlastnej réžii** jedáleň, pričom jej vznikli tieto náklady:
 - a) VYD – Spotreba materiálu vo výrobe 20 000,- 501/112
 - b) ZVL – Hrubé mzdy zamestnancov 10 000,- 521/331
 - c) ID – Záonné soc. a zdrav. poistenie 3 520,- 524/336
 - d) ID – Odpisy strojov 1 500,- 551/082

e) PFA – Spotreba energie	1 200,-	502/321
f) ID – Aktivácia DHM (jedálne)	36 220,-	042/624
g) ZAZ – Zaradenie DHM do užívania vo VN	36 220,-	021/042

Firma XYZ predáva garáž, ktorej:

VC = 6 000,-

1. OPR = 2 000,-

2. ZC = 4 000,- PC= 5 000,-

6) VFA – Predaj garáže

a/ predajná cena garáže	5 000,-	-/641
b/ 20% DPH	1 000,-	-/343
c/ spolu	6 000,-	315/-
a) ID – Zaúčtovanie ZC predanej garáže	4 000,-	541/081
b) ZAV – Vyradenie garáže z užívania	6 000,-	081/021

FO - podnikateľ preradil z osobného užívania do podnikania stroj:

7 / ID – prevod stroja do podnikania	2 500,-	022/491
--------------------------------------	---------	---------

Príklady na precvičovanie účtovania odpisov

Príklad č. 1

ÚJ Sabina, s. r. o, má nasledovný dlhodobý majetok :

Budova	VC	30 000,-	odpisová skupina 6	koef. odpis.	odpis
Stroje	VC	15 000,-	odpisová skupina 3	koef. odpis.	odpis
Softvér	VC	3 000,-	odpisová skupina 2	koef. odpis.	odpis
Pozemok	VC	25 000,-

Dlhodobý majetok sa doteraz odpisoval 2 roky a používala sa rovnomerná metóda odpisovania.

Úlohy:

a/doplňte koeficient odpisovania

b/ výšku odpisov a oprávok za predchádzajúce 2 roky

c/ zostatkovú cenu DM

d/ zaúčtujte odpisy jednotlivých druhov DM / doplňte ich predkontačne /

MD / D	MD / D
--------	--------

.....
-------	-------

.....
-------	-------

Príklad č. 2

Účtujte:

8) 1/ ID – ročný odpis výrobnej linky	800,-
9) 2/ ID – ročný odpis automobilu	1 200,-
10) 3/ ID – mesačný odpis licencie	400,-
11) 4/ ID – ročný odpis PC	250,-
12) 5/ ID – mesačný odpis softvéru	310,-
13) 6/ ID – mesačný odpis budovy	1 100,-
14) 7/ ID – ročný odpis aktivovaných nákladov na vývoj	3 000,-
8/ ID – ročný odpis stroja	500,-

Príklad č. 3

Vypočítajte zostatkovú cenu DM ak viete, že vstupná cena bola 98 000,- a oprávky 23 500,-

.....

Pracovný list č. 13

Cvičenie na opakovanie TC

1. Vymenujte spôsoby obstarania **dlhodobého majetku** a napíšte, v akých cenách sa oceňuje pri jednotlivých spôsoboch obstarania.

.....
.....

2. Charakterizujte odpisy, účtovné aj daňové odpisy a vymenujte funkcie odpisov..

.....
.....
.....

Zaúčtujte tieto účtovné prípady:

1. PFA – nákup výrobnéj linky

a) cena výrobnéj linky 60 000,-
b) DPH.....
c) celková suma

2. VPD – montáž výrobnéj linky zaplatená v hotovosti 2 500,-

3. VBÚ – úhrada faktúry za výrobnú linku.....

4. Stavebná firma si buduje garáž **vlastnou činnosťou**, pričom jej vznikli uvedené náklady.

Doplňte účtovné doklady, zaúčtujte jednotlivé prípady a doplňte posledné dva prípady.

- spotreba materiálu pri výstavbe 100 000,-
- odpisy strojov 20 000,-
- mzdy pracovníkov 100 000,-
- zákonné SaZP za pracovníkov 35 200,-
-
-

5. ID – firma prijala do daru frézu na drevo 30 000,-
6. – darovanú frézu zaradila do užívania 30 000,-
7. Firma vyraduje z užívania výrobný stroj, ktorého vstupná cena je 60 000,-,
 Oprávky = 55 000,-. Zaúčtujte, doplňte účt. doklady a ceny:
 - odpis zostatkovej ceny
 - vyradenie stroja z užívania.....
8. VFA – predaj budovy
 a) predajná cena budovy 600 000,-
 b) DPH
 c) celková suma
- ID – zaúčtujte ZC budovy, ak vstupná cena je 1 500 000,-
 a oprávky ku dňu predaja 1 300 000,-. ZC
 ZAV - vyradenie budovy z majetku
9. Firma bezplatne odovzdáva energetickú sieť
 ID – odpis energ. siete 700 000,-
 ID – odovzdanie siete
10. Firma vyraduje počítač v dôsledku odcudzenia. OC = 120 000,-
 Oprávky = 25 000,-, ZC =
 ID – zaúčt. ZC odcudzeného počítača
 ZAV – vyradenie počítača z evidencie

Pracovný list č. 14

Dlhodobý majetok a zásoby

1. Vymenujte spôsoby obstarania **DM** a ceny, v akých sa oceňuje DM pri každom spôsobe:

.....
.....
.....
.....

2. Uved'te, v akých cenách sa oceňujú jednotlivé druhy **zásob**:

.....
.....
.....
.....

3. **Zaučtujte** tieto účtovné prípady:

1) PFA – nákup výrobnéj linky

- a) cena výrobnéj linky 60 000,-
b) DPH.....
c) celková suma

2) VPD – montáž výrobnéj linky zaplatená v hotovosti 2 500,-

3) VBÚ – úhrada faktúry za výrobnú linku

4. Stavebná firma si buduje výrobnú halu **vlastnou činnosťou**, pričom jej vznikli tieto náklady:

- a) VYD - spotreba materiálu pri výstavbe 100 000,-
b) ID - odpisy strojov 20 000,-
c) ZVL - mzdy pracovníkov 100 000,-
d) ID - zákon. soc. poist. za pracovníkov 35 200,-
e) VPD – cestovné náklady 3 000,-
f)
g)

a) Firma vyraduje z užívania výrobný stroj.

Vstupná cena stroja = 60 000,-, oprávky ku dňu vyradenia = 55 000,-. Zaúčtujte:

ID - odpis zostatkovej ceny

ID - vyradenie stroja z užívania.....

b) PFA - nákup tovaru **spôsobom B:**

a) Cena tovaru10 000,-

b) DPH1 900,-

c) Cena tovaru spolu11 900,-

d) Prevod ZS tovaru do spotreby70 000,-

e) Zistenie KS tovaru50 000,-

c) VFA – predaj nepotrebného materiálu

d) Predajná cena materiálu6 000,-

e) DPH

f) Predajná cena s daňou.....

g) Úbytok materiálu na sklade v OC5 000,-

VI Tematický celok: Náklady a výnosy

Téma: Riešenie testu na opakovanie nákladov

Účtovanie nákladov – test na opakovanie nákladov

	MD	D
1) VYD – Zníženie zásob tovaru pri predaji	
2) PFA – Faktúra za opravu stroja		
a) cena opravy	
b) DPH 20%	
c) celková suma faktúry	
3) VPD – V hotovosti vyplatené náklady na reprezentáciu	
4) ZVL- Priznané nemocenské dávky zamestnancom	
5) ID – Príspevok zamestnávateľa na soc.a zdrav.poist. (35,2 %)		
6) ID - Spotreba známok zo zásoby	
7) VPD – Cestovné zaplatené zamestnancom	
8) VPD – Zaplatenie dane z motorových vozidiel	
9) VBÚ – Poskytnutý dar v Eur z bankového účtu	
10) ID – Manko na tovare nad normu prirodzených úbytkov	
11) ID – Odpisy výrobných linky	
12) VBÚ – Debetné (platené) úroky	
13) VBÚ- Zaplatené poplatky za vedenie BÚ	
14) ID – Odpis software	
15) VPD – Nákup kolkov a ich okamžitá spotreba	

• **Náklady**

- sú peňažným vyjadrením živej a zhmotnenej práce, ktorá bola spotrebovaná na určitý výkon, t. j. na výrobu výrobku, vykonanie práce, uskutočnenie služby,
- z ekonomického hľadiska sa náklady členia na náklady na hospodársku činnosť, finančné, mimoriadne a daňové,

- nákladom je len tá zaplatená živá a zhmotnená práca v účtovnom období, ktorá bola v tom istom období aj spotrebovaná. V opačnom prípade ide len o výdavok, ktorý sa stane nákladom až vtedy, keď nastane jeho spotreba (= náklady budúcich období).

- **Zásady účtovania nákladov**

- účtujú sa na účtoch nákladov na strane MD,
- účty nákladov nemajú ZS,
- účtujú sa narastajúcim spôsobom od začiatku do konca účtovného obdobia na MD,
- na konci účtovného obdobia sa KS účtov nákladov prevádzajú zo strany D na MD účtu 710 – Účet ziskov a strát.



Vzorové príklady:

1) VYD – Spotreba materiálu vo výrobe 650,-	501/112
2) PFA - Spotrebovaná voda na úžitkové účely	
a) cena vody 200,-	502/ -
b) DPH 20 % 40,-	343/ -
c) Spolu 240,-	- / 321
3) VYD – Úbytok predaného tovaru na sklade 400,-	504/132
4) VPD – Zaplatená oprava umývačky riadu 100,-	511/211
5) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi 25,-	512/211
6) VYD – Výrobky vlast. výroby poskytnuté na reprezentačné účely 50,-	513/123
7) ZVL – Priznané hrubé mzdy zamestnancom 20 000,-	521/331
8) ID – Zákonné sociálne a zdrav. poistenie – zamestnávateľ 7 040,-	524/336
9) PFA – Nákup poukázok na rekondičný pobyt pre zamestnancov 500,-	528/321
10) ID – Daňové priznanie k dani z motorových vozidiel 30,-	531/345
11) VYD – Úbytok predaného materiálu na sklade 450,-	542/112
12) PEFA – Penalizačná faktúra za oneskorenú dodávku tovaru 10,-	544/325
13) VPD – Zaplatená pokuta za nedodržanie hygieny predaja 40,-	545/211
14) ID – Závazok voči zamestnancovi - choroba z povolania 300,-	548/333
15) ID – Manko na tovare zavinené nad normu prirodzených úbytkov 120,-	549/132
16) ID – Ročný odpis umývačky riadu 100,-	551/082
17) VBÚ – Zaplatené (debetné) úroky z úveru 40,-	562/221
18) ID – Kurzová strata z inkasa pohľadávky od zahr. odberateľa 5,-	563/311
- zápis na analytický účet	- /311/2
19) ID – Kurzová strata z úhrady záväzku zahrani. dodávateľovi 12,-	563/321
- zápis na analytický účet	- /321/2
20) VBÚ – Úhrada poplatkov za vedenie BÚ 25,-	568/221
21) ID – Škoda na tovare spôsobená požiarom 300,-	582/132
22) ID – Závazok dane z príjmu z bežnej činnosti 800,-	591/341

Téma: Náklady na hospodársku činnosť

Nachádzajú sa v skupinách od 50 – 55.

V ÚO pre podnikateľov nájdite a vymenujte konkrétne syntetické účty, ktoré patria do nákladov na hospodársku činnosť ÚJ. Väčšinu týchto účtov sme použili pri účtovaní hospodárskych operácií vo 4. Ročníku. Učivo doplníme o nové účty, na ktorých sme doposiaľ neúčtovali a to: 544, 545, 546 a 548. Zopakujeme si učivo o účtovaní nákladov na hospodársku činnosť zo 4. ročníka prostredníctvom hospodárskych operácií.

Príklady:

	MD	D
1) VYD – Spotreba materiálu	
2) PFA – Faktúra za spotrebu elektrickej energie	
a) cena energie	
b) DPH 20%	
c) Celková suma faktúry	
3) VPD – Cestovné náklady vyplatené v hotovosti	
4) ZVL – Priznané hrubé mzdy zamestnancom	
5) VPD – Oprava stroja	
6) VBÚ – Spotreba kolkov zo zásoby	
7) VPD – Zaplatená reklama v hotovosti	
8) VBÚ – Zaplatenie dane z nehnuteľností	
9) VPD – Nákup známok a ich spotreba	
10) ID – Škoda na materiáli (znehodnotenie)	
11) ID – Odpisy stavieb	
12) ID – Odpis softvare	
13) ID – Manko na tovare do normy	
14) ZVL – Priznané ND za 10 kal. dní	
15) VPD – Občerstvenie pri pracovnom obede	
16) VYD – Predaný tovar	
17) VYD – Predaný nepotrebný materiál	
18) VPD – Zaplatená daň z mot. vozidiel	
19) ID – Záväzok zamestnávateľa zapl. odvody do f.SaZP	
20) VBU – Finančný dar zaplatený z BÚ	

T e s t

Opakovanie učiva 4. ročníka so zameraním na náklady z hospodárskej činnosti.

ÚLOHY:

a/ zaúčtujte nasledovné hospodárske operácie

b/ v cvičení vyberte len tie účty, ktoré ovplyvňujú celkové náklady z hosp. činnosti ÚJ

- 1) VYD – Spotreba materiálu vo výrobe 650,-
- 2) PFA - Spotrebovaná voda na úžitkové účely
 - d) cena vody 200,-
 - e) DPH 20 % 40,-
 - f) Spolu 240,-
- 3) VYD – Úbytok predaného tovaru na sklade 400,-
- 4) VPD – Zaplatená oprava umývačky riadu 100,-
- 5) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi 25,-
- 6) VYD – Výrobky vlast. výroby poskytnuté na reprezentačné účely 50,-
- 7) ZVL – Priznané hrubé mzdy zamestnancom 20 000,-
- 8) ID – Záonné sociálne a zdrav. poistenie – zamestnávateľ 7 040,-
- 9) PFA – Nákup poukázok na rekondičný pobyt pre zamestnancov 500,-
- 10) ID – Daňové priznanie k dani z motorových vozidiel 30,-
- 11) VYD – Úbytok predaného materiálu na sklade 450,-
- 12) PEFA – Penalizačná faktúra za oneskorenú dodávku tovaru 10,-
- 13) VPD – Zaplatená pokuta za nedodržanie hygieny predaja 40,-
- 14) ID – Závazok voči zamestnancovi - choroba z povolania 300,-
- 15) ID – Manko na tovare zavinené nad normu prirodzených úbytkov 120,-
- 16) ID – Ročný odpis umývačky riadu 100,-
- 17) VBÚ – Zaplatené (debetné) úroky z úveru 40,-
- 18) ID – Kurzová strata z inkasa pohľadávky od zahr. odberateľa 5,-
 - zápis na analytický účet
- 19) ID – Kurzová strata z úhrady záväzku zahrani. dodávateľovi 12,-
 - zápis na analytický účet
- 20) VBÚ – Úhrada poplatkov za vedenie BÚ 25,-

Opakovanie základného učiva o nákladoch na hospodársku činnosť podniku

1) VYD – Spotreba materiálu vo výrobe 650,-	501/112
2) PFA - Spotrebovaná voda na úžitkové účely	
g) cena vody 200,-	502/ -
h) DPH 20 % 40,-	343/ -
i) Spolu 240,-	- / 321
3) VYD – Úbytok predaného tovaru na sklade 400,-	504/132
4) VPD – Zaplatená oprava umývačky riadu 100,-	511/211
5) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi 25,-	512/211
6) VYD – Výrobky vlast. výroby poskytnuté na reprezentačné účely 50,-	513/123
7) ZVL – Priznané hrubé mzdy zamestnancom 20 000,-	521/331
8) ID – Záonné sociálne a zdrav. poistenie – zamestnávateľ 7 040,-	524/336
9) PFA – Nákup poukázok na rekondičný pobyt pre zamestnancov 500,-	528/321
10) ID – Daňové priznanie k dani z motorových vozidiel 30,-	531/345
11) VYD – Úbytok predaného materiálu na sklade 450,-	542/112
12) PEFA – Penalizačná faktúra za oneskorenú dodávku tovaru 10,-	544/325
13) VPD – Zaplatená pokuta za nedodržanie hygieny predaja 40,-	545/211
14) ID – Závazok voči zamestnancovi - choroba z povolania 300,-	548/333
15) ID – Manko na tovare zavinené nad normu prirodzených úbytkov 120,-	549/132
16) ID – Ročný odpis umývačky riadu 100,-	551/082
17) VBÚ – Zaplatené (debetné) úroky z úveru 40,-	562/221
18) ID – Kurzová strata z inkasa pohľadávky od zahr.. odberateľa 5,-	563/311
- zápis na analytický účet	- /311/2
19) ID – Kurzová strata z úhrady záväzku zahrani. dodávateľovi 12,-	563/321
- zápis na analytický účet	- /321/2
20) VBÚ – Úhrada poplatkov za vedenie BÚ 25,-	568/221
21) ID – Škoda na tovare spôsobená požiarom 300,-	582/132
22) ID – Závazok dane z príjmu z bežnej činnosti 800,-	591/341

Téma: Finančné náklady

Účtujú sa na účtoch v skupine **56 – finančné náklady**. V tejto skupine sú najčastejšie používanými účtami:

Účet 562 – Úroky

Účet 563 – Kurzové straty

568 – Ostatné finančné náklady

Tieto účty zároveň ovplyvňujú výšku celkových finančných nákladov a teda aj VH z finančnej činnosti ÚJ. Pri vyčísl'ovaní VH z finančnej činnosti porovnávame finančné náklady s finančnými výnosmi.

Účtovanie:

1. VBÚ – zaplatené debetné úroky	562/221
2. ID – kurzová strata vo valutovej pokladnici	563/211
- zápis v AE	- /211/1
3. ID – kurzová strata pri inkase pohľadávky	311/563
- zápis v AE	311/2/-
4. ID – kurzová strata pri úhrade dodávateľovi	321/563
- zápis v AE	321/3/-
5. VBÚ – zaplatené poplatky za vedenie BÚ	568/221
6. VPD – zaplatené poistné za účtovníčku	568/211
7. VBÚ _v – z KBÚ zaplatené debetné úroky	562/231



Téma: Mimoriadne a daňové náklady

Účtujú sa v skupine **58 – Mimoriadne náklady** a v skupine **59 – Daňové náklady**

Najčastejšie používaným účtom v skupine 58 je **účet 582 – Škody**

Na tomto účte sa účtujú škody na majetku zavinené živelnými pohromami napr. požiarom, povodňou, víchricou a pod.

Účtovanie:

1. ID – škoda na tovare spôsobená požiarom
582/132
2. ID – odpis ZC budovy poškodenej povodňou
582/081
3. ID – mimoriadny odpis stroja poškodeného bleskom
vo výške ZC
582/082

Tieto hospodárske operácie ovplyvňujú výšku mimoriadnych nákladov podniku a celkového VH z mimoriadnej činnosti ÚJ.

V skupine 59 sú účty: 591 – 598. Najčastejšie sa používajú účty: 591, 592 a 593. Na nich sa zachytáva daň z príjmov ÚJ.

Účtovanie:

1. ID – záväzok zaplatiť daň z príjmov ÚJ z bežnej činnosti
591/341
2. ID – daňové priznanie k dani z príjmov ÚJ z mimoriadnej činnosti
593/341
3. VBÚ – zaplatenie dane z príjmov z BČ a MČ
341/221

Téma: Riešenie testu na opakovanie výnosov

Test na opakovanie výnosov

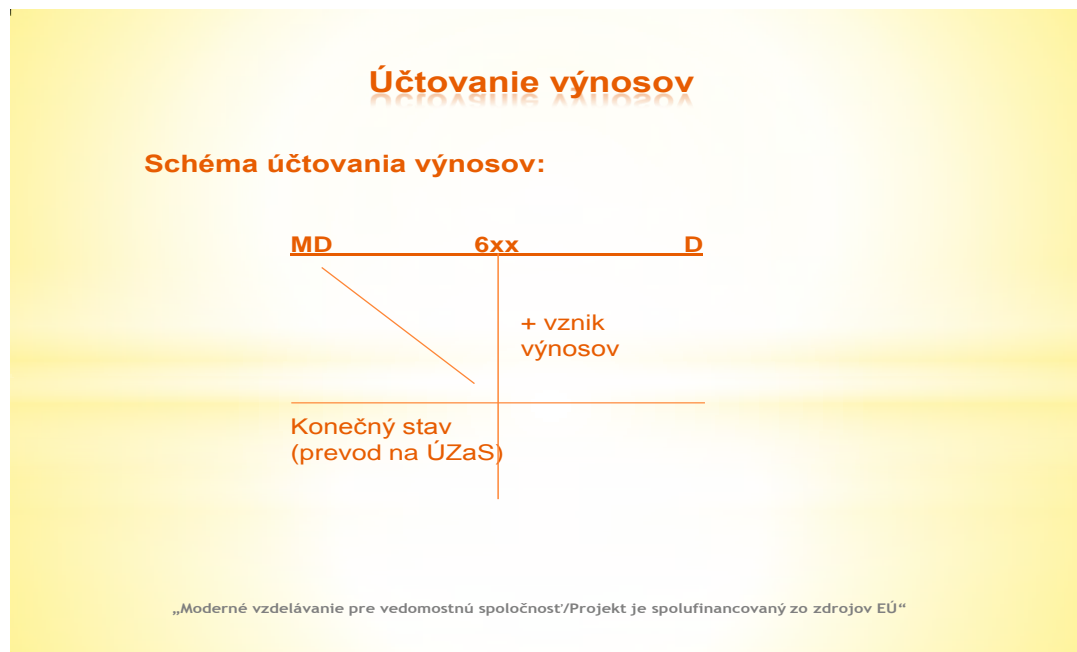
Doplňte správne odpovede:

1. Výnosy účtujeme v účtovnej triede spravidla na strane
2. Výnosy z hospodárskej činnosti ovplyvňujú
3. Výnosy z finančnej činnosti ovplyvňujú
4. Čo ovplyvňujú výnosy ÚJ
5. Ktoré skupiny účtov tvoria výnosy z bežnej činnosti podniku
6. V ktorej skupine účtov sa nachádzajú finančné výnosy
7. Na ktorej strane účtov výnosov sa vyčísľujú ich KS
8. Kedy vzniká v ÚJ zisk a kedy strata
9. K nasledujúcim účtovným prípadom vyberte správne predpisy:

a/ kurzový zisk pri inkase pohľadávky	311/601	311/663
b/ VFA za predané služby	602/311	311/602
c/ VPFA za materiál	111/621	111/601
d/ v hotovosti prijatá tržba za službu	211/604	211/602
e/ pripísané kreditné úroky na BÚ	221/663	221/662
f/ PPD prijaté tržby z predaja materiálu	211/601	211/642
g/ kurzový zisk v pokladnici	211/662	211/663
h/ VPFA za služby pri preprave materiálu	111/622	112/602
10. Na ktorú stranu účtu 710 na konci obdobia účtujeme výnosy

Výnosy

- reprodukované, nahradené náklady, ktoré sa vynaložili na predávané výkony,
 - hlavnou zložkou výnosov sú tržby z predaja výkonov ÚJ,
 - z ekonomického hľadiska rozoznávame výnosy z hospodárskej činnosti, finančné a mimoriadne výnosy,
 - za výnosy, predovšetkým výnosy z hospodárskej činnosti, môžeme pokladať len také príjmy, ktoré sú náhradou za náklady vynaložené v tom istom účtovnom období.
- **Zásady účtovania výnosov**
 - účtujú sa na účtoch výnosov na strane D,
 - účty výnosov nemajú ZS,
 - účtujú sa narastajúcim spôsobom od začiatku do konca účtovného obdobia na str. D,
 - na konci účtovného obdobia sa KS účtov výnosov prevádzajú zo strany MD na D účtu 710 – Účet ziskov a strát.



Téma: Výnosy z hospodárskej činnosti

Účtujú sa v skupinách účtov 60 – 65. Tieto skupiny účtov ovplyvňujú VH z hospodárskej činnosti ÚJ

Účtovanie rozličných účtovných prípadov na výnosy z hospodárskej činnosti:

1) VFA – Predaj vlastných výrobkov odberateľom		
a) Predajná cena výrobkov	600,-	- /601
b) DPH 20 %	120,-	- /343
c) Spolu	720,-	311/ -
2) VFA – Predané výrobné zariadenie		
a) Predajná cena	1 200,-	- /641
b) DPH 20 %	240,-	- /343
c) Spolu	1 440,-	315/ -
3) VFA – Predaj nepotrebného materiálu		
b) Predajná cena materiálu	50,-	- /642
c) DPH 20 %	10,-	- /343
d) Spolu	60,-	315/ -
4) PEFA – Penalizačná faktúra vystavená na odberateľa za oneskorenú úhradu faktúry 20,-		315/644
5) ID – Nárok na náhradu súdnych výdavkov 70,-		378/648
6) ID – Nárok na náhradu manka voči zodpovednej osobe 250,-		378/648
7) ID – Prebytok materiálu zistený pri inventarizácii 110,-		112/648
8) VPFA – obstaranie materiálu vo vlastnej réžii 50,-		111/621
9) ID – aktivácia DHM pri jeho obstaraní vo vlastnej réžii 1000,-		042/624
10) ID – aktivácia DNM pri jeho obstaraní vo vlastnej réžii 1000,-		041/623
11) PPD – v hotovosti prijatá tržba za poradenské služby 2 000,-		211/602
12) PPD – v hotovosti prijatá tržba za tovar		
a/ tržba za tovar	1 000,-	-/604
b/ DPH 20%	200,-	-/343
c/ spolu	1 200,-	211/-

Téma: Finančné výnosy

Účtujú sa v účtovnej skupine 66, na účtoch od 661 – 668. Tieto účty ovplyvňujú celkové finančné výnosy a VH z finančnej činnosti ÚJ. Najčastejšie používané účty sú: 662, 663 a účet 668.

Účtovanie rozličných účtovných prípadov na výnosy z finančnej činnosti:

1/ VBÚ – Prijaté kreditné úroky na BÚ 20,-	221/662
2/ ID – Kurzový zisk z inkasa pohľadávky od zahr.. odberateľa 5,-	311/663
- zápis v AE	311/2/-
3/ ID – Kurzový zisk z úhrady záväzku zahran. dodávateľovi 12,-	321/663
- zápis v AE	321/2/-
4/ ID – Kurzový zisk vo valutovej pokladnici 7,-	211/663
- zápis v AE	211/1/-
5/ ID – prebytok v pokladnici 10,-	211/668
6/ ID – nárok na odmenu za poskytnutie záruky obch. partnerovi	378/668

Precvičiť učivo v pracovnom liste!

Téma: Mimoriadne výnosy

Účtujú sa v účtovej skupine 68 na účtoch 682 a 688 a ovplyvňujú mimoriadny VH účtovnej jednotky. **Najčastejšie používané účty sú:**

682 – Náhrady škôd: na tomto účte sa účtujú pohľadávky na úhrady škôd voči poisťovniam pri poisťných udalostiach spôsobených mimoriadnymi okolnosťami, napr. živelnými pohromami

Účtovanie:

1. ID – zúčtovanie nároku na úhradu škody pri povodni od poisťovne 2 000,- 378/682
2. VBÚ – úhrada škody od poisťovne na BÚ 2 000,- 221/378

688 – Ostatné mimoriadne výnosy, na tomto účte sa účtujú náhrady na odstraňovanie škôd, prevody výnosov, ak boli zaúčtované napr. vo výnosoch z hosp. činnosti ÚJ , alebo v predchádzajúcich účtovných obdobiach ak ide o významné sumy a pod..

Účtovanie:

1. ID – oprava výnosov min. účtovného obdobia pri predaji na odberateľskú faktúru 311/688

Mimoriadne výnosy sú také, ktoré ÚJ pri plánovaní svojej činnosti nemôže očakávať.

Precvičenie učiva v pracovnom liste!

Pracovný list č. 15

Opakovanie TC - Náklady a výnosy

MD / D

- 1) PFA – Ubytovanie a strava poskytnutá pre zahraničných partnerov
- 2) VYD – Tovar použitý na reprezentáciu firmy
- 3) VPD - Úhrada daňovému poradcovi za jeho služby
- 4) ID – Zúčt. príspevkov do fondov SaZP platené zamestnávateľom%
- 5) PFA - Nákup liečebných poukazov pre zamestnancov
- 6) ID – Darovanie vlastných výrobkov charitatívnej organizácii
- 7) ID - Darovanie auta
 - a) zostatková cena auta
 - b) vyradenie auta v OC
- 8) PLV - Pokuta od ŠZÚ za nedodržiavanie zásad hygieny skladovania
- 9) VBÚ - Zaplatenie náhrady zamestnancovi za vzniknutý pracovný úraz
- 10) ID – Kurzový zisk z inkasa pohľadávky voči zahraničnému odberateľovi
- 11) ID - Nárok zamestnanca na odstupné z dôvodu organizačných zmien
- 12) ID - Zúčtovanie dane z príjmu z mimoriadnej činnosti ÚJ
- 13) ID - Aktivácia vybudovanej výrobnéj haly
- 14) ZAZ – Prevzatie výrobnéj haly do užívania
- 15) VFA - Predaj výrobného stroja
 - a) predajná cena
 - b) DPH
 - c) celková suma
- 16) ZAV – Vyradenie predaného stroja z užívania v OC
- 17) PEFA - Penalizačná faktúra vystavená na odberateľa za oneskorenú dodávku
- 18) VBÚ - Kreditné úroky z termínovaného vkladu v banke
- 19) ID - Zúčtovanie nároku na náhradu škody zapríčinenej povodňou
- 20) ID – Spotreba materiálu

Téma: Vplyv nákladov a výnosov na VH

Výsledok hospodárenia je kvantitatívnym a kvalitatívnym ukazovateľom hospodárenia ÚJ. Výsledok hospodárenia (VH) účtovnej jednotky zistíme porovnaním celkových výnosov s celkovými nákladmi, pričom môžeme zistiť že:

ak Výnosy > Náklady => VH /ZISK/

ak Výnosy < Náklady => VH /STRATA/

Výsledok hospodárenia sledujeme v členení podľa jednotlivých oblastí činností:

- VH z hospodárskej činnosti
- VH z finančnej činnosti
=VH z bežnej činnosti
- +
- VH z mimoriadnej činnosti
=**Celkový VH účtovnej jednotky pred zdanením**

Jednotlivé časti VH sa zisťujú k poslednému dňu účtovného obdobia na účte 710 – Účet ziskov a strát, a to porovnaním konečných stavov účtov výnosov a účtov nákladov:

Vid' schéma účtu 710 – Účet ziskov a strát.

Modelová situácia vo fiktívnej firme so zameraním na vplyv NaV na VH

Firme Alfa, a. s. vznikli v priebehu účtovného obdobia uvedené náklady a výnosy.

Zaúčtujte jednotlivé účtovné prípady, zostavte účet ziskov a strát a zistite VH v členení podľa skupín nákladov a výnosov.

- 1) VYD – Spotreba materiálu vo výrobe 500,-
- 2) PFA - Spotrebovaná el. energia, voda, plyn na úžitkové účely 1 200,-

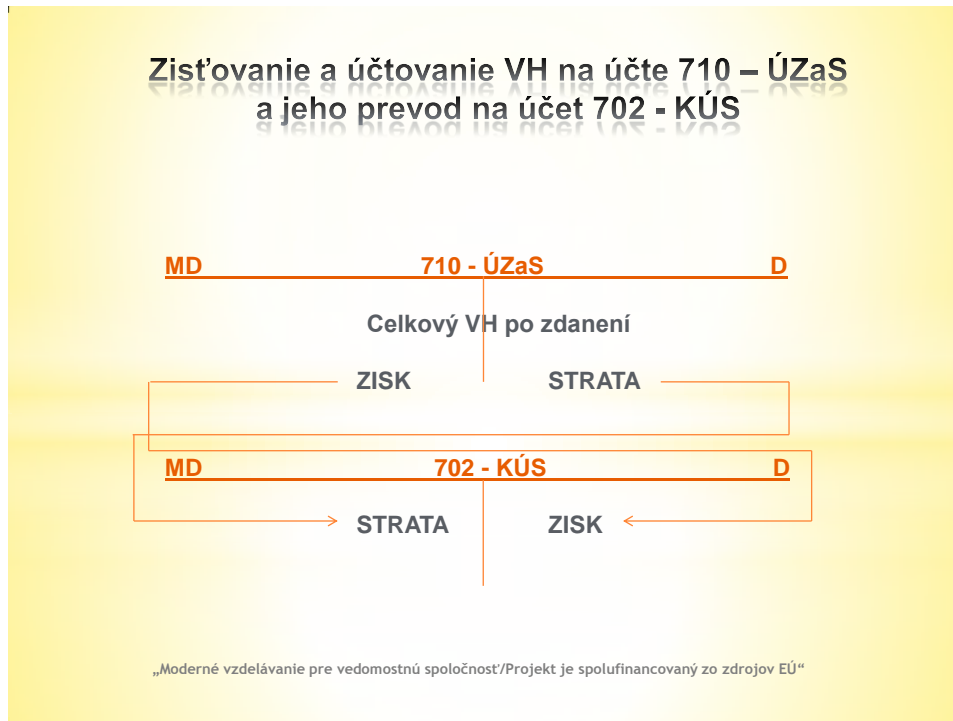
- 3) VFA – Predaj tovaru
 - a) cena tovaru 30 000,-
 - b) DPH
 - c) Celkom suma fa.
- 4) VYD – Úbytok predaného tovaru na sklade 14 200,-
- 5) PFA – Oprava strojov, zariadení, výpočtovej techniky (ÚJ je plat. DPH)
 - a) cena opravy 240,-
 - b) DPH
 - c) Celkom suma fa.
- 6) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi v hotovosti 350,-
- 7) VPD – Občerstvenie a ubytovanie poskytnuté pre obchodného partnera 120,-
- 8) VYD – Výrobky vlastnej výroby poskytnuté na reprezentačné účely 330,-
- 9) PEFA – Vystavená na odberateľa za oneskorenú platbu 80,-
- 10) ZVL – Priznané hrubé mzdy zamestnancom 10 000,-
- 11) ID – Príspevky zamestnávateľa na zákonné poistenie %
- 12) PFA – Nákup telefónnych kariet s kreditom pre zamestnancov 2 000,-
- 13) ID – Daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti 150,-
- 14) VFA – Predaj chladiarenského zariadenia
 - a) predajná cena chlad. zariadenia 2 100,-
 - b) DPH.....
 - c) Spolu :
- 15) ID – Zaúčtovanie ZC predaného DM 1 800,-

16) VBÚ – Poskytnutý peňažný dar na zdravotnícke účely 550,-
17) VPD – Zaplatená pokuta za znečistenie ovzdušia 220,-
18) ID – Závazok voči zam. z dôvodu vzniknutej choroby z povolania 400,-
19) ID – Manko na materiáli nad normu prirodzených úbytkov 650,-
20) ID – Ročný odpis DM 540,-
21) VBÚ – Zaplatenie debetných úrokov z úveru 350,-
22) VBÚ – Úhrada poplatkov za vedenie BÚ 45,-
23) ID – Škoda na tovare spôsobená požiarom 2 000,-
24) ID – Nárok na náhradu škody vzniknutej pri požiari 1 500,-
25) VBÚ – Prijaté kreditné úroky na BÚ 150,-
26) VFA – Predaj nepotrebného materiálu	
a) predajná cena materiálu 1 300,-
b) DPH
c) Spolu
27) VYD – Úbytok predaného materiálu na sklade 1 000,-
28) ID – Prebytok zásob zistený pri inventarizácii 180,-
29) VPD – Vyplatené cestovné zamestnancovi 230,-
30) ID – Odpis zostatkovej ceny predanej budovy 3 000,-

Úlohy: a/ zaúčtujte všetky hospodárske operácie, sumy doplňte

b/ zostavte ÚZaS a zistite VH v členení podľa oblastí činností

Prevod VH na účet 702



VII Tematický celok: Účtovná uzávierka a účtovná zvierka

Téma: Podstata a obsah účtovnej uzávierky

Účtovná uzávierka – súhrn činností, ktorými sa uzatvára účtovníctvo bežného účtovného obdobia. Výsledkom je zostavenie účtovnej závierky

Účtovná uzávierka pozostáva z týchto činností:

- 1. Dopĺňovanie účtovných zápisov, účtovanie opravných položiek a pod.**
- 2. Uzatváranie účtovných kníh**
- 3. Porovnávanie výsledkov účtovníctva so stavom zisteným inventarizáciou majetku a zdrojov krytia majetku**
- 4. Preúčtovanie KS výsledkových účtov na účet 710 – ÚzaS**
- 5. Preúčtovanie KZ súvahových účtov na účet 702 – KÚS**
- 6. Zistenie VH na účte 710 a jeho zaúčtovanie na účet 702**
- 7. Výpočet daňového základu /DZ/**
- 8. Zostavenie účtov 710 a 702 po zdanení**
- 9. Zostavenie účtovnej závierky**

Účtovná zvierka je záverečnou etapou účtovnej uzávierky bežného účtovného obdobia.

Podľa zákona č. 431/2002 Z. z o účtovníctve tvoria účtovnú zvierku podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva tieto doklady:

a/ Účtovný výkaz - Súvaha ÚČ POD 1 - 01

b/ Výkaz ziskov a strát ÚČ POD 2 - 01

c/ Poznámky

Výkazy sa uvádzajú v eurách a musia vecne a obsahovo nadväzovať na výkazy z predchádzajúceho obdobia.

V poznámkach sa uvádzajú: doplňujúce a vysvetľujúce údaje napr. : o odpisoch, ktoré uplatnila účtovná jednotka pri odpisovaní DM, údaje, ktoré vysvetľujú VH a jeho rozdelenie. Správnosť účtovnej závierky v zákonom vymedzených prípadoch overujú audítori./ týka sa napr. akciových spoločností, družstiev, alebo iných obchodných spoločností.



Téma: Zistenie výsledku hospodárenia – účtovný VH

Účtovný výsledok hospodárenia sa zisťuje z údajov účtovníctva ÚJ a to porovnaním KS účtov účtovných tried 5 a 6. Porovnanie sa robí na účte 710 – Účet ziskov a strát a to spravidla ku poslednému dňu účtovného obdobia t. j. k 31. 12. bežného roka, alebo hospodárskeho roka.

Zisťovanie účtovného VH:

Zisťovanie a účtovanie VH na účte 710 - ÚZaS		
MD	710 - ÚZaS	D
50 – 55 – Náklady na hosp. činnosť		60 – 65 – Výnosy z hosp. činnosti
VH z hospodárskej činnosti		
56 – Finančné náklady		66 – Finančné výnosy
VH z finančnej činnosti		
VH z bežnej činnosti pred zdanením		
591 – Daň z príjmov z bežnej činnosti		
VH z bežnej činnosti po zdanení		
58 – Mimoriadne náklady		68 – Mimoriadne výnosy
VH z mimoriadnej činnosti pred zdanením		
593 – Daň z príjmov z mim. činnosti		
VH z mimoriadnej činnosti po zdanení		
Celkový VH po zdanení		
	ZISK	STRATA

„Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ“

Téma: Zistenie výsledku hospodárenia pred zdanením /daňový základ/

Na účely výpočtu dane z príjmov sa VH zisťuje aj neúčtovným spôsobom . Hovoríme, že zisťujeme daňový základ pre výpočet dane z príjmu PO. Pri zisťovaní daňového základu vychádzame z údajov účtovníctva účtovnej jednotky, ktorý upravujeme nasledovne:

Výsledok hospodárenia zistený z podkladov účtovníctva

$$\begin{aligned} &+ \\ &\text{položky zvyšujúce základ dane} \\ &- \\ &\text{položky znižujúce základ dane} \\ &= \\ &\text{výsledok hospodárenia pred zdanením} \end{aligned}$$

Postup zisťovania VH pred zdanením, t. j. úprava daňového základu o položky zvyšujúce a znižujúce daňový základ precvičíme v pracovnom liste!

Vzorový príklad

Zistenie celkového VH pred zdanením /účtovné hľadisko/

P.č.	Dokl.	Text účtovného prípadu	Suma	MD/D
1.	ZVL	a) Priznané hrubé mzdy zamestnancom	5 000,-	
	PPD	b) Výber peňazí na výplatu miezd zamest.	4 160,-	
	VPD	c) Výplata miezd zamestnanom v hotovosti	
2.	PFA	Nákup materiálu na faktúru		
		a) Cena materiálu	2 500,-	
		b) DPH 20 %	
	c) Spolu		
3.	VPD	Preprava materiálu zaplatená v hotovosti	200,-	
4.	PRI	Prevzatie materiálu na sklad v OC	
5.	VYD	Spotreba materiálu	2 300,-	
6.	PFA	Došlá faktúra od Energetických závodov za dodanú a spotrebovanú elektrickú energiu		
		a) Cena energie	1 450,-	
		b) DPH 20 %	
	c) Spolu		
7.	VBU	a) Výber hotovosti	
		b) Úhrada faktúry za spotrebovanú elektrickú energiu	
8.	PPD	Predaj tovaru v hotovosti		
		a) Cena tovaru	9 800,-	
		b) DPH 20 %	
	c) Spolu		
9.	VYD	Vyskladnenie tovaru v obstarávacej cene (úbytok tovaru v dôsledku predaja)	9 000,-	
10.	ID	Manko na materiáli zavinené	100,-	
11.	VPD	Odvod pokladničnej hotovosti na BÚ	10 000,-	
12.	PFA	Došlá faktúra od firmy FAX za nákup faxu		
		a) Cena faxu	6 000,-	

		b) DPH 20 %	
		c) Spolu	
13.	ZAZ	Zaradenie faxu do používania v OC	
14.	ID	Povinnosť úhrady dane z motor. vozidiel	180,-	
15.	VBU	a) Úhrada faktúry firme FAX	
		b) Úhrada dane z motor. vozidiel	
		c) Splátka DBÚ	2 000,-	
		d) Odvod pokladničnej hotovosti na BÚ	
		e) Zaplatenie úroku z DBÚ	200,-	
	VBUv	f) Splátka DBÚ	
16.	ID	Odpisy DM		
		a) Stavieb	8 000,-	
		b) Faxu	1 000,-	
17.	VFA	Predaj faxu – tržby z predaja		
		a) Predajná cena faxu	7 000,-	
		b) DPH 20 %	
		c) Spolu	
18.	ID	a) Vyradenie faxu predajom – zaúčt. ZC	
	ZAV	b) Vyradenie faxu z evidencie	
19.	VFA	Tržby z predaja vlastných výrobkov		
		a) Cena vlastných výrobkov	16 500,-	
		b) DPH 20 %	
		c) Spolu	

1. Zaúčtujte účtovné prípady

2. Z účtovných prípadov vyberte iba tie, ktoré ovplyvňujú VH

3. Vypočítajte účtovný VH pre zdanením

Téma: Položky zvyšujúce a znižujúce DZ

Položky zvyšujúce základ dane:

- rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi, ak sú účtovné odpisy vyššie ako daňové,
- kladný rozdiel medzi ZC a PC dlhodobého majetku
- príspevky PO, ktorých povinnosť nevyplýva zo zákona
- ZC trvale vyradeného DM v dôsledku likvidácie
- cestovné náhrady poskytnuté nad limit stanovený zákonom o cestovných náhradách
- zaplatené pokuty za porušenie zásad bezpečnosti na pracovisku, za znečisťovanie životného prostredia, vodných tokov
- kladný rozdiel medzi zostatkovou cenou DM vyradeného v dôsledku poškodenia a náhradou od poisťovne okrem škôd spôsobených živelnými pohromami
- rozdiel medzi výškou zavinených mánk a škôd na majetku a prijatými náhradami od vinníkov
- a ďalšie

Položky znižujúce základ dane:

- prijaté dary od iných PO
- strata z hospodárenia za minulé zdaňovacie obdobie
- položky už zdanené u zdroja príjmov /napr. bankové úroky/
- a ďalšie

Takto zistíme upravený daňový základ, z ktorého vypočítame daň z príjmov PO, ktorá je 22% daňového základu. Potom predpis dane / záväzok / a jej úhradu zaúčtujeme .

Postup zisťovania VH pred zdanením, t. j. úprava DZ o položky zvyšujúce a znižujúce DZ precvičíme v problémovej úlohe.

Téma: Výpočet a zaúčtovanie dane z príjmov

Po úprave daňového základu o položky zvyšujúce a znižujúce daňový základ výšku dane vypočítame percentuálnou sadzbou **22 % na upravený daňový základ** a následne zaúčtujeme.

Účtovanie predpisu záväzku dane z príjmov:

1. ID - Predpis záväzku dane z príjmov z bežnej činnosti 591/341
2. ID – Predpis záväzku dane z príjmov z mimoriadnej činnosti 593/341
3. VBÚ – Zaplatená daň z príjmov PO..... 341/221
4. VBÚ – Zaplatený preddavok dane z príjmov PO 341/221

Účtovná jednotka vyhotovuje daňové priznanie k dani z príjmov právnických osôb k 31. 3. nasledujúceho roka po roku za ktorý sa daňové priznanie podáva , alebo po dohode so správcom dane / Daňovým úradom / do 30. 6. nasledujúceho roka, za ktorý sa daňové priznanie podáva.

Účtovné jednotky môžu platiť aj preddavky na daň z príjmov PO, ktoré platia vo ¼-ročných intervaloch a na konci účtovného obdobia podľa skutočne vypočítanej dane túto daň doplatia.

Ukážky vzorov: Výkaz Súvaha a ÚZaS

Téma: Rozdelenie výsledku hospodárenia – zisk a strata

Použitelný VH t. j. VH po zdanení / vypočítame ho ako rozdiel VH zisteného z údajov účtovníctva pred zdanením a predpísanej daňovej povinnosti môže byť **účtovný zisk**, alebo **účtovná strata**. Na začiatku účtovného obdobia sa podvojne zaúčtuje na účty 701 – Začiatkový účet súvahový a 431 – Výsledok hospodárenia vo schvaľovacom konaní.

Predpis účtovania:

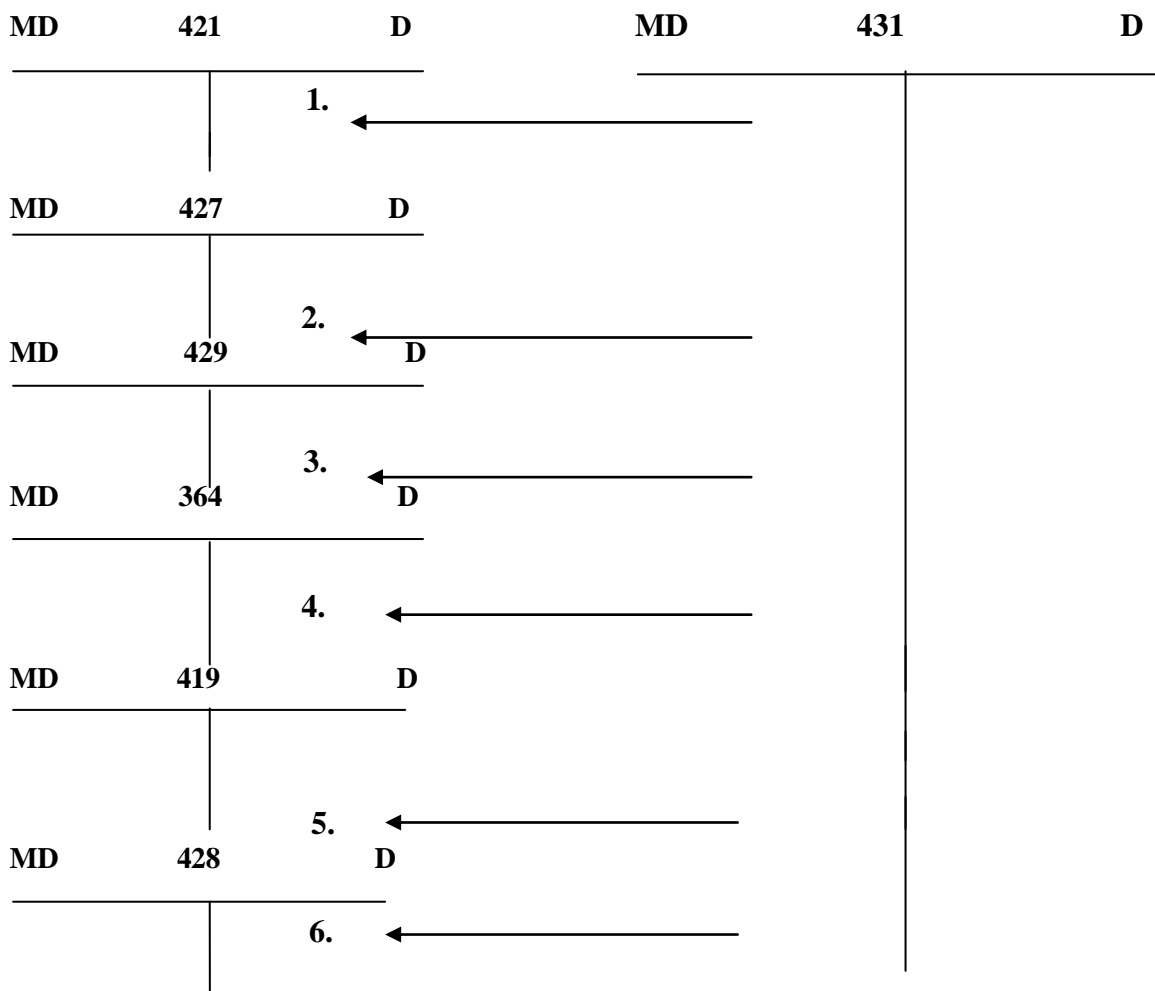
- 1/ ID - zaúčtovanie zisku 701/431
- 2/ ID – zaúčtovanie straty 431/701

O použití zisku, alebo o uhradení straty rozhoduje valné zhromaždenie spoločníkov, alebo akcionárov.

Téma: Použitie zisku po zdanení – vzorové hospodárske operácie:

1. ID – Tvorba zákonného rezervného fondu – 5 % zo zisku 431/421
2. ID – Prídel do ostatných fondov napr. fondu odmien431/427
3. ID – Úhrada straty z minulých rokov431/429
4. ID – Priznanie nároku spoločníkom na podiely na zisku431/364
5. ID – Zvýšenie základného imania 431/419
6. ID – Ponechanie určitej časti zisku ako nerozdel. zisku 431/428

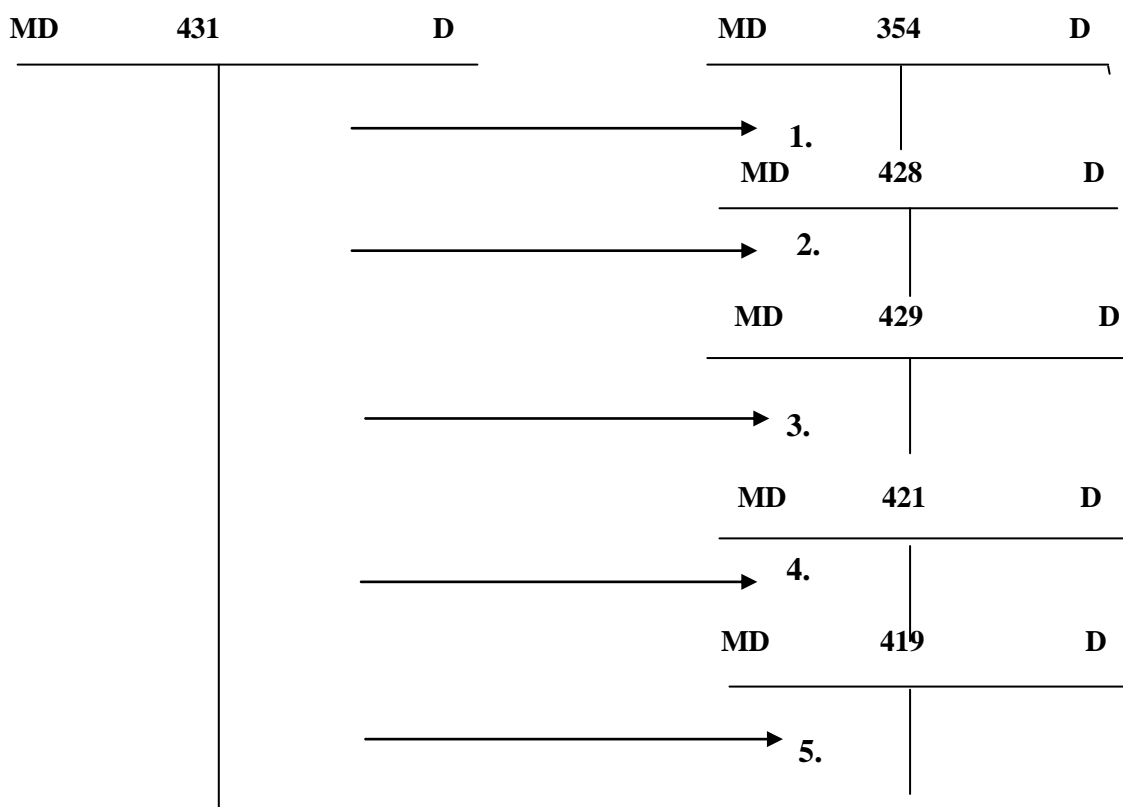
Schéma použitia zisku:



Téma: Uhradenie straty po zdanení – vzorové hospodárske operácie:

1. ID – Uplatnenie pohľadávky voči spoločníkom na úhradu straty 354/431
2. ID – Úhrada straty z nerozdeleného zisku minulých rokov 428/431
3. ID – Ponechanie straty ako neuhradenej do ďalšieho obdobia 429/431
4. ID – Úhrada straty zo zákonného rezervného fondu /keď nie je iná možnosť/.. 421/431
5. ID – Úhrada straty znížením základného imania /len výnimočne/ 419/431

Schéma uhradenia straty:



Téma: Opakovanie tematického celku

Vzorový príklad na zistenie VH z bežnej činnosti

Účtovná jednotka ABC, s. r. o. mala k 31. 12. 2014 tieto stavy na výsledkových účtoch:

Ú č t y nákladov	Ú č t y výnosov	suma
501		5 000,-
502		2 300,-
512		1 000,-
521		12 000,-
524		4 224,- 35, 2%
549		850,- manko
551		3 200,-
562		700,-
568		2 500,-
582		7 000,-
	601	30 000,-
	602	20 000,-
	662	2 000,-
	688	1 000,-

VH z bežnej činnosti ÚJ z daných údajov na výsledkových účtoch vypočítame porovnaním KS účtov skupín 50-55 s účtami skupín 60-66, takže urobíme si súčet týchto účtov jednotlivo za tr.5 a 6 :

Tr. 5: 38 774,-

Tr.6: 53 000,-

Rozdiel celkových V a N je : $73\,000 - 38\,774 = 34\,226,-$ čo je celkový zisk ÚJ

Výpočet VH z hospodárskej činnosti sa týka účtov: 501, 502, 512, 521, 524, 549, 551 a účtov 601 a 602

Výpočet: súčet výnosov z bežnej činnosti = 50 000,-

súčet nákladov z bežnej činnosti = 28 574,-

rozdiel: 21 426,- čo je zisk z bežnej činnosti ÚJ

Tento VH musíme podrobiť zisťovaniu, čo je potrebné upravovať ak sú tieto podmienky:

Na účte 512 – Cestovné - bolo vyplatené nad limit o 200 eur

Na účte 549 – Manká a škody spôsobené vlastnými zamestnancami 850,- eur

Tieto náklady z celkových nákladov odpočítame, náklady po oprave budú : 27 524,- eur

VH z bežnej činnosti po úprave zisk je: $50\,000 - 27\,524 = 22\,476,-$ eur -/ZISK/

Vzorový príklad na zistenie VH z finančnej a mimoriadnej činnosti

Účtovná jednotka ABC, s. r. o. mala k 31. 12. 201. tieto stavy na výsledkových účtoch:

Ú č t y	n á k l a d o v	Ú č t y	v ý n o s o v	suma
501				5 000,-
502				2 300,-
512				1 000,-
521				12 000,-
524			
549				850,-
551				3 200,-
562				700,-
568				2 500,-
582				7 000,-
		601		30 000,-
		602		20 000,-
		662		2 000,-
		688		1 000,-

Úlohy:

a/ doplňte výšku odvodov do fondov SaZP za zamestnávateľa /účet 524/

b/ zistite VH z finančnej činnosti a mimoriadnej činnosti ÚJ

c/ zaúčtujte záväzok zaplatiť daň z príjmov PO z mimoriadnej činnosti

Téma: Opakovanie tematického celku

Vzorový príklad na rozdelenie zisku po zdanení /účtovný zisk/

Valné zhromaždenie akcionárov ÚJ Alfa, a. s. , na svojom zasadnutí navrhlo rozdeliť výsledok hospodárenia nasledovne:

Účtovný zisk 15 000,- EUR rozdeliť:

- | | |
|---|-----------------|
| • 5% tvorba zákonného rezervného fondu | 750,- |
| 431/421 | |
| • 40% zvýšenie základného imania | 6 000,- |
| • 431/419 | |
| • 55% nerozdelený zisk do budúcich období | 8 250,- |
| • 431/428 | |
| S p o l u | 15 000,- |

Problémová úloha k rozdeleniu VH

Úloha č. 1:

Vyrovnať stratu účtovnej jednotky vo výške 5 200,- eur a sumy zaúčtovať:

20 % predpíšte na úhradu spoločníkom	suma:
15% znížte základné imanie	suma:
zostatok straty – použite zisk minulých období	suma:

S p o l u

Úloha č. 2:

Valné zhromaždenie akcionárov ÚJ Alfa, a. s. , na svojom zasadnutí navrhlo rozdeliť výsledok hospodárenia nasledovne:

Účtovný zisk 25 000,- eur rozdeliť:

15% tvorba zákonného rezervného fondu
40% zvýšenie základného imania
? % nerozdelený zisk do budúcich období

S p o l u

Problémová úloha

Firme Alfa, a. s. vznikli v priebehu účtovného obdobia tieto náklady a výnosy. Zaúčtujte jednotlivé účtovné prípady, zostavte účet ziskov a strát, zistite VH, upravte ho, vypočítajte daň z príjmu z BČ a z MČ a zaúčtujte.

- 1) VYD – Spotreba materiálu vo výrobe 500,-
- 2) PFA - Spotrebovaná el. energia, voda, plyn na úžitkové účely 1 200,-
- 3) VFA – Predaj tovaru
 - b) cena tovaru 30 000,-
 - c) DPH
 - d) spolu
- 4) VYD – Úbytok predaného tovaru na sklade 1 200,-
- 5) PFA – Oprava strojov, zariadení, výpočtovej techniky (ÚJ je plat. DPH)
 - a) cena opravy 240,-
 - b) DPH
 - c) spolu
- 6) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi v hotovosti 350,-
- 7) VPD – Občerstvenie a ubytovanie poskytnuté pre obchodného partnera 120,-
- 8) VYD – Výrobky vlastnej výroby poskytnuté na reprezentačné účely 330,-
- 9) PEFA – vystavená na odberateľa za oneskorenú platbu 80,-
- 10) ZVL – Priznané hrubé mzdy zamestnancom 10 000,-
- 11) ID – Príspevky zamestnávateľa na zákonné poistenie
- 12) PFA – Nákup poukazov na rekondičný pobyt pre zamestnancov 2 000,-
- 13) ID – Daňové priznanie k dani z nehnuteľnosti 150,-
- 14) VFA – Predaj chladiarenského zariadenia
 - a) predajná cena chlad. zariadenia 2 100,-
 - b) DPH
 - c) spolu
- 15) ID – Zaúčtovanie ZC predaného DM 1 800,-
- 16) VBÚ – Poskytnutý peňažný dar na zdravotnícke účely 550,-
- 17) VPD – Zaplatená pokuta za znečistenie ovzdušia 220,-

18) ID – Závazok voči zam. z dôvodu vzniknutej choroby z povolania	400,-
19) ID – Manko na materiáli nad normu prirodzených úbytkov	650,-
20) ID – Ročný odpis DM	540,-
21) VBÚ – Zaplatenie debetných úrokov z úveru	350,-
22) VBÚ – Úhrada poplatkov za vedenie BÚ	45,-
23) ID – Škoda na tovare spôsobená požiarom	2 000,-
24) ID – Nárok na náhradu škody vzniknutej pri požiari	1 500,-
25) VBÚ – Prijaté kreditné úroky na BÚ	150,-
26) VFA – Predaj nepotrebného materiálu	
a) predajná cena materiálu	8 300,-
b) DPH	
c) spolu	
27) VYD – Úbytok predaného materiálu na sklade	1 000,-
28) ID – Prebytok zásob zistený pri inventarizácii	180,-

Zvyšujúce položky:

Rozdiel účtovných a daňových odpisov (DO = 500,-)	
Cestovné náhrady poskytnuté nad limit	50,-
Manká a škody nad limit	250,-

Znižujúce položky:

Prijaté dary	1 200,-
--------------------	---------

Úlohy:

1. Predkontujte všetky účtovné prípady
2. Vypočítajte upravený základ dane

Test

Účtovná uzávierka a závierka

1. Ktoré činnosti zahŕňa účtovná uzávierka?
2. Výsledkom hospodárenia účtovnej jednotky môže byť
3. Na účely výpočtu dane z príjmov ÚJ vyčíslujú VH z
4. VH zistený z údajov účtovníctva upravujeme o
5. Vymenujte aspoň 5 položiek, ktorý zvyšujú daňový základ
6. VH po zdanení sa v nasledujúcom účtovnom období preúčtuje na účet
a to zisk na stranu a strata na stranu
7. Zaúčtujte zisk a stratu vo schvaľovacom konaní
8. VH po zdanení - účtovný zisk sa môže použiť nasledovne:

..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....

9. VH po zdanení - účtovná strata sa môže vyrovnat' nasledovne:

..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....
..... účtovanie/.....

10. Kto rozhoduje o použití zisku a vyrovnání straty a. s.

VIII Tematický celok: Súvislý príklad

Téma: Riešenie súvislého príkladu v podvojnnej sústave účtovníctva s dôrazom na záverečné zhrnutie finančného účtovníctva

Príklad:

Firme BETA, a. s. vznikli v priebehu účtovného obdobia tieto náklady a výnosy.

Zaúčtujte jednotlivé účtovné prípady, zostavte účet ziskov a strát, zistite VH.

- 1) PFA - Spotrebovaná voda na úžitkové účely
 - a) cena vody 200,- 502/ -
 - b) DPH 20 % 40,- 343/ -
 - c) Spolu 240,- - / 321
- 2) VPD – Zaplatená oprava umývačky riadu 100,- 511/211
- 3) VYD – Výrobky vlast. výroby poskytnuté na reprezentačné účely 50,- 513/123
- 4) PEFA – Penalizačná faktúry za oneskorenú dodávku tovaru 10,- 544/325
- 5) PFA – Nákup poukážok na rekondičný pobyt pre zamestnancov 500,- 528/321
- 6) ID – Daňové priznanie k dani z motorových vozidiel 30,- 531/345
- 7) VPD – Zaplatená pokuta za nedodržanie hygieny predaja 40,- 545/211
- 8) ID – Záväzok voči zamestnancovi - choroba z povolania 300,- 548/333
- 9) ID – Manko na tovare zavinené nad normu prirodzených úbytkov 120,- 549/132
- 10) ID – Ročný odpis umývačky riadu 700,- 551/082
- 11) ID – Prebytok materiálu zistený pri inventarizácii 200,- 112/648
- 12) VBÚ – Úhrada poplatkov za vedenie BÚ 25,- 568/221
- 13) ID – Škoda na tovare spôsobená požiarom 300,- 582/132
- 14) ID – Nárok na náhradu škody vzniknutej pri požiari 300,- 378/682
- 15) VBÚ – Zaplatené debetné úroky z BÚ 15,- 562/221

- 16) VFA – Predaj nepotrebného materiálu
 - a) predajná cena materiálu 500,- - /642
 - b) DPH 20 % 100,- - /343
 - c) Spolu 600,- 315/ -
- 17) VYD – Úbytok predaného materiálu na sklade 450,- 542/112
- 18) VPD – Cestovné vyplatené zamestnancovi 230 512/211
- 19) VBÚ – prijatý úroky 1 200,- 221/662
- 20) ID – Manko na tovare do normy 20,- 504/132

Upravte účtovný zisk o položky:

Zvyšujúce položky:

Rozdiel účtovných a daňových odpisov (DO = 500,-)	
Cestovné náhrady poskytnuté nad limit	50,-
Manká a škody nad limit	250,-

Znižujúce položky:

Prijaté úroky	1 200,-
---------------------	---------

Riešenie príkladu:

- a/ predkontačne a na účtoch zaúčtujeme všetky hospodárske operácie
- b/ zostavíme účet 710 – ÚzaS pred zdanením
- c/ VH pred zdanením upravíme na daňový základ /DZ/ podľa zadaných položiek
/položky zvyšujúce a znižujúce DZ/
- d/ z upraveného DZ vypočítame daň z príjmu vo výške 22%
- e/ zaúčtujeme vypočítanú daň z príjmu a VH po zdanení

Tematický celok: Súvislý príklad

Téma: Riešenie súvislého príkladu v podvojnnej sústave účtovníctva

Účtovná jednotka ABC, s. r. o. vyrába detské oblečenie. K 31. 12. 20.. mala na KÚS tieto konečné zostatky:

MD	KÚS	k	D
021 – Stavby	2 500 000,-	081 – Oprávky k stavbám	1 200 000,-
022 – SHV	500 000,-	082 – Oprávky k SHV	250 000,-
029 – Ostatný DHM	800 000,-	089 - Oprávky k ost. DHM	320 000,-
112 – Materiál na sklade	250 000,-	231 – KBÚ	800 000,-
211 – Pokladnica	2 500,-	321 – Dodávatelia	1 300 000,-
221 – Bankové účty	3 300 000,-	331 – Zamestnanci	120 000,-
311 – Odberatelia	620 000,-	343 – DPH	200 000,-
		411 – Základné imanie
		421 – ZRF	25 000,-

Úlohy:

- Otvorte účty k 1. 1. 201. - účtovným spôsobom.
- Zaučtujte uvedené účtovné prípady.
- Účtovným spôsobom uzatvorte účty aktív a pasív, nákladov, a výnosov
- Zistite výsledok hospodárenia a zaučtujte ho.
- Zostavte KÚS k 31. 12. 20 . .

Počas účtovného obdobia sa vyskytli tieto účtovné prípady:

	MD	D
1. PPD – Výber peňazí z BÚ na výplatu miezd zamest.
2. VPD – Výplata miezd zamestnancom v hotovosti
3. VBÚv – Poskytnutie krátkodobého bankového úveru	200 000,-
4. VBÚ – Poskytnutie krátkodobého bankového úveru
5. VBÚ a) výber hotovosti
b) úhrada dodávateľovi za dodávku materiálu	580 000,-
c) úhrada DPH do štátneho rozpočtu	200 000,-
d) úhrada od odberateľa za predané výrobky	55 000,-

6. PFA – Faktúra od dodávateľa za dodávku materiálu		
a) cena materiálu	60 000,-
b) DPH	
c) cena prepravy	1 800,-
d) DPH	
e) celková suma faktúry	
7. PRI – Prevzatie materiálu na sklad v OC	
8. PFA – Faktúra od dodávateľa za dodávku pletacieho stroja		
a) cena stroja	35 000,-
b) DPH	
c) cena prepravy a montáže	5 000,-
d) DPH	
e) celková suma faktúry	
10. VBÚ – Úhrada faktúry za pletací stroj	
11. ZAZ – Zaradenie stroja do užívania v OC	
12. PFA – Spotreba elektrickej energie		
a) cena elektrickej energie	34 000,-
b) DPH	
c) celková suma faktúry	
13. VPD – Nákup kolkov a ich okamžitá spotreba	1 500,-
14. VPD – Nákup poštových známok a ich okamžitá spotreba	1 200,-
15. VBÚ – Poskytnutý peňažný dar základnej škole	40 000,-
16. VBÚ – Poplatky za vedenie účtu v banke	500,-
17. VYD – Výdaj materiálu do spotreby	100 000,-
18. ZVL a) priznané hrubé mzdy zamestnancom	180 000,-
b) zákonné soc. a zdrav. poist. platené zamestnancami	
c) daň z príjmov zamestnancov	29 700,-
d) zrážky na sporenie	16 920,-
19. ID – Zákonné sociálne a zdravotné poistenie platené zamestnávateľom (35,2 %)	
20. VPD – Zaplatenie dane z nehnuteľnosti	2 200,-
21. VPD – Zaplatenie dane z motorových vozidiel	3 400,-
22. ID – Zavinené manko na materiáli	12 000,-
23. VBÚ – Pripísané kreditné úroky	8 000,-

24. PFA – Faktúra za dodanie softvéru		
a) cena softvéru	45 000,-
b) DPH	
c) cena inštalácie	3 500,-
d) DPH	
e) celková suma faktúry	
25. ZAZ – Zaradenie softvéru do užívania v OC	
26. ID – Odpisy jednotlivých druhov majetku		
a) stavby	12 000,-
b) stroje	14 000,-
c) dopravné prostriedky	150 000,-
d) softvér	2 800,-
27. PFA – Faktúra za telefón	560,-
28. ID – Škoda na materiáli spôsobená živelnou pohromou	2 000,-
29. PFA – Faktúra za opravu pletacieho stroja		
a) cena opravy	1 600,-
b) DPH	
c) celková suma faktúry	
30. VPD – Nákup kancelárskych potrieb (do spotreby)	1 400,-
31. VFA – Faktúra vystavená na odberateľa za predaj výrobkov		
a) cena výrobkov	315 000,-
b) DPH	
c) celková suma faktúry	
32. VPD – Vyúčtovanie pracovnej cesty zamestnancovi	540,-
33. VBÚ – Inkaso pohľadávky od odberateľov	
34. ID – Prebytok materiálu zistený pri inventarizácii	8 400,-
35. VFA – Faktúra vystavená na odberateľa za predaj výrobkov		
a) cena výrobkov	80 000,-
b) DPH	
c) celková suma faktúry	
36. VBÚ		
a) inkaso pohľadávky od odberateľov	
b) úhrada záväzkov dodávateľom	
37. PPD – Predaj vlastných výrobkov v hotovosti	17 000,-

Použitá literatúra:

BAŠTINCOVÁ, A. 2007. Výsledok hospodárenia z účtovného a daňového hľadiska. Bratislava: IURA EDITION, 2007. 102 s. ISBN 978-80-8078-144-6

BAŠTINCOVÁ, A., VAŠEKOVÁ, M., HURTOŇOVÁ, M. 2007. Účtovníctvo a dane podnikateľských subjektov II. Bratislava: EKONÓM, 2007. 216 s. ISBN 978-80-225-2357-8.

SOUKUPOVÁ, B., ŠLOSÁROVÁ, A., BAŠTINCOVÁ, A. 2004. Účtovníctvo. Bratislava: IURA EDITION, 2004. 52 s. ISBN 80-8078-020-X,

ŠLOSÁR, R., ŠLOSÁROVÁ, A. 2005. Podvojný účtovníctvo podnikateľov. Bratislava: IURA EDITION, 2005. 197 s. ISBN 978-80-8078-043-9.

ŠLOSÁR, R., ŠLOSÁROVÁ, A. 2009. Podvojný účtovníctvo pre podnikateľov po vstupe Slovenskej republiky do eurozóny. Bratislava: IURA EDITION, 2009. 226 s. Ekonomia. ISBN 978-80-8078-282-5.

ŠLOSÁROVÁ, A. a kol. 2006. Analýza účtovnej závierky. Bratislava: IURA EDITION, 2006. 87 s. ISBN 80-8078-070-6.

ŠLOSÁROVÁ, A. A KOL. 2009. Účtovníctvo B. Bratislava: IURA EDITION, 2009. 272 s. ISBN 978-80-8078-244-3.

ŠLOSÁR, R., ŠLOSÁROVÁ, A. 2012. Účtovníctvo pre 2. ročník Obchodných akadémií. IURA EDITION, 2012, ISBN 978-80-8078-507-9.

ŠLOSÁR, R., ŠLOSÁROVÁ, A. 2012. Účtovníctvo pre 2. ročník Obchodných akadémií. / Pracovná časť/, 2012, EDÍCIA EKONÓMIA, ISBN 978-80-8078-483-6

ŠLOSÁR, R., SPITZOVÁ, A., ĎURICOVÁ, O., Účtovníctvo pre 3. ročník Obchodných akadémií. IURA EDITION, 2009, ISBN 978-80-8078-270-2.

ŠLOSÁR, R., SPITZOVÁ, A., ĎURICOVÁ, O., Účtovníctvo pre 3. ročník Obchodných akadémií. /Pracovná časť/, EDÍCIA EKONÓMIA, 2009, ISBN 978-80-8078-271-9.

TLAČIVÁ: Výkaz Súvaha a Výkaz ziskov a strát

ÚČTOVÁ OSNOVA PRE PODNIKATEĽOV